

Kiek Amerikoje lietuvių, lietuviškų parapijų, kunigų

Pradėta nuo peticijos:

Iš Clevelando išėjo originali iniciatyva: organizuoti "Jaunimo žygį už tikėjimo laisvę". Iniciatoriai buvo kun. K. Zemaitis ir Aiteininkų moksleivių sąjunga. Buvo norima suaktualinti opinioje tikėjimo varžymo klausimą Lietuvoje, išskirti lietuvių religinio aptarnavimo reikalą pačioje išeivijoje ir duoti konkretaus darbo jaunimo iniciatyvai, nes tai buvo 1966 metai — Jaunimo metai.

Jų sumanymas po eilės svarstymų persivertė L. R. Katalikų Federacijoje rado pritarimo, buvo pavestas patiem iniciatoriui ir vykdyti. Ir jaunimo vardu buvo įteikta Sv. Tėvui peticija. Joje šalia informacijos apie religinę padėtį buvo prašoma paskirti lietuvių vyskopus Europos, Kanados, P. Amerikos, Australijos lietuviams. Iš Ap. delegato Washingtono buvo atsiųstas pranešimas per vyskupą V. Brizgį, kad peticija gauta.

Užsimojimai auga:

Nelaukiant peticijos greitai vaisių, tenka kreipti dėmesį į papildomus tu pačių iniciatorių darbus — į dokumentaciją peticijos siekimui. Realiausia dokumentacija yra patys faktai. Iniciatoriai ėmė rinkti tuos faktus apie tautinę bei religinę padėtį labiausiai Amerikoje. Jų kruopštus darbas vaisingas šiomis dienomis pasirodė atskiru leidiniu — parašytu kunigo K. Zemaičio, išleistu "Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę komiteto" (ASS filisterių lėšomis). Leidinys vadinasi "Lietuviai kunigai 1966 jaunimo metais".

Leidėjas pasiaiškina paruošęs leidinį dėl to, kad "kas rimtai rūpinasi tinkamu lietuvių kunigų paruošimu bei pasiskirstymu, ar net pats ruošiasi būti kunigu, dažnai pasigenda bent apytikrių žinių, kiek ir kur lietuvių kunigų yra".

Leidiny surinktos žinios ne tik, kiek ir kur lietuvių kunigų bei vienuolių, bet ir kiek apskritai lietuvių, apskaičiuota, kiek viename kunigui tenka lietuvių aptarnauti, palyginta su išeivių ukrainiečių padėtimi.

Lietuvių skaičius JAV:

Lietuvių skaičių autorius nurodo trejopai. Vienas — pagal 1960 gyventojų surašymą, iš atsakymų į klausimus, kur gimė, kur gimė tavo tėvas, motina, kuria kalba kalbėjai prieš atvykdamas į JAV. Tai duomenys dviejų generacijų, tėvų

Iniciatyva apie tai surinkti žinias išėjo iš Clevelando

ir vaikų, kurie vadinami "užsieninių kamienų". Antras skaičius — tai tradicinis teigimas, kad Amerikoje yra lietuvių milijonas. Autorius pastebi: "Prieš 30 metų Altas prikaityt vieną milijoną. Jei šis skaičius tuomet ir buvo gana tikslus, iki šiol vis tiek turėjo nemaža pasikeisti: milijonui lietuvių šiuo metu kasdien gimtų 47 nauji (mirtų apie 26)". Todėl autorius sustoja ir prie trečio skaičiaus — prie A. Budreckio tvirtinimo, kad lietuvių skaičius turėtų būti 1,650,000. Tai būtų, vadinasi, ne dviejų generacijų, bet keturių genera-

cijų, kuriose yra jei ne lietuvių kalbos, tai bent kraujo ryšys.

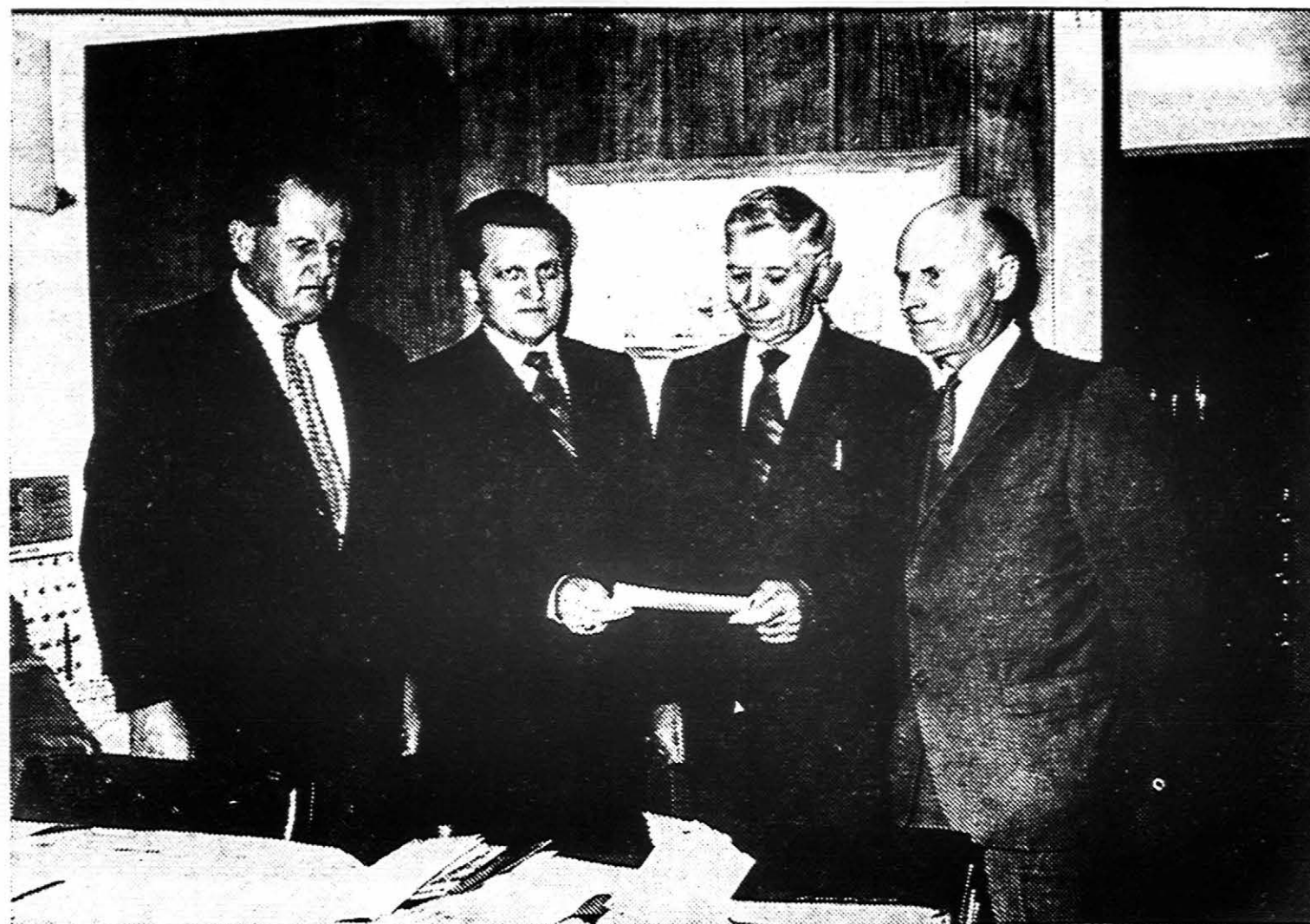
Autorius tolimesnius apskaičiavimus daro daugiausia iš tradicinio vieno milijono, nors gyvaisiais lietuviams tektų laikyti tuos, kurie priskaityti į dviejų generacijų "užsieninių kamienų".

Pagal 1960 statistikos duomenis to kamieno buvo bendras skaičius 402,846. Bet tarp jų gimusių Lietuvoje ar jų vaikų yra ir nelietuvių — tų, kurie prieš atvykdamas į JAV kalbėjo kitomis kalbomis. Pagal apskaičiavimus iš 121,475, prieš atvy-

kimą į JAV, kalbėjo lietuviškai 72,6 proc., žydiškai 13,8 proc., vokiškai 3 proc., lenkiškai 1,9 proc. Taigi tų dviejų generacijų, to "lietuviško kamieno", bendras skaičius sumažėja iki 328, 455 (pirmos generacijos 99,043, antros 229,412).

Didžiausi ir mažiausi lietuvių telkiniai:

Iš leidinio nurodomų visų trejų skaičių čia pakartojame dvejopus: 1960 statistikos duomenis ir autorius apskaičiavimus su prieaugliu iš minėto vieno milijono.

Architektas Alfredas Kerelis, Chicago LG Marquette Parko pirmininkas, rudens vajuos metu Balfui paukojo 100 dol. Iš k.: V. Šimkus, A. Kerelis, J. Mackevičius — Balfu 5 skyriaus pirm., ir A. Dzironas — Balfu gen. sekretorius.

Ar Amerikoje gali vaikus atimti iš tėvų

Kad iš Lietuvos deportuojamas šeimas išdraskė, tas seniai žinoma. Bet mažai girdėta, kad Amerikoje vaikus atimtų nuo tėvų. O betgi taip pasitaiko... Taip nutiko New Yorko valstyje mažame Mexico miestely, netoli Syracuse.

Mrs. Gracey tvirtino, kad jos vaikai per jauni klausyti mokyklos pamokose seksualinio švietimo, nors jis buvo pavadintas "sveikatos kursu" vardu. Dėl tų pamokų rugsėjo mėn. Mrs. Gracey atsiskė savo vaikai, kur gimė tavo tėvas, motina, kuria kalba kalbėjai prieš atvykdamas į JAV. Tai duomenys dviejų generacijų, tėvų

BAZNYČIOJE IR ŠALIA JOS:

tina Robert Morris (Twin Circle lapkr. 16), Mrs. Gracey nesąleidžiama su vaikais nei kalbėtis nei pasimatyti.

O J. Tautų deklaracijose kalbama, kad vaikų auklėjimo kryptis priklauso tėvams.

PRIVATINEM MOKYKLAM PARAMOS nutarė neduoti

Tai nutiko Michigan valstyje. Joje šeimos liepas 3 buvo nutarę skirti 22 mil. paramos nevaldinių mokyklų mokiniams. Rugsėjo 5 vietos vyr. teismas pripažino, kad tai nesipriešina konstitucijai. Tada paramos priešrinkai surinko užtenkamai parašų, kad konstitucija būtų papildyta pareiškimu, jog nevaldinės mokyklos paramos negauna. Lapkričio 3 balsavimuose buvo šis papildymas priimtas.

Detroito arkivyskupijoje esą 600 katalikų mokyklų su 200,000 vaikų. Vyskupas augz. paskelbė, kad 148 mokyklų tekstų uždaryti. Jų vaikai turės pereiti į valdines mokyklas.

Valdžios išduoti tai atsisėję papildomai apie 300 milijonų.

Nutarimas galioja nuo gruodžio 18. Ar už pusmetį iki gruodžio 18 bus sumokėta 11 mil., — neaišku.

Katalikų mokyklose vaikų skaičius mažta

Baltimorės arkivyskupijoje katalikų mokyklose šiemet sumažėjo 4,700 mokinių, pernai buvo sumažėjo 5,400. Mažėti pradėjo nuo 1967. Tada buvo 74,532, dabar 135 mokyklose yra 61,121.

Vatikano liturginė kongregacija paskelbė mišių laikymo taisyklės. Amerikoje dėl jų teologai ginčijasi. Vieni aiškina, kad mišias laikyti privačiuose namuose uždrausta, kiti aiškina, kad vis dėlto leista. Mat Vatikanas pasisakė prieš naujus liturginius eksperimentus be vietos vyskupų leidimo.

Vatikanas pasmerkė Amerikos ekskurgijų teologiją, kad vedęs kunigas gali ir toliau eiti kunigo pareigas.

Vengrijoje suimti 35 kunigai, apkaltinti "nelegaliu veikimu".

Newarko Arkivyskup. kunigų senatas paskyrė komitetą palaikyti ryšius su ekskurgais ir padėti jiems eiti į naują gyvenimą.

Bostono kun. Robert Drinan, S. J. išrinktas į kongresmanus. Tai bus vienintelis katalikų kunigas Kongrese. Kitu du kandidatavę kunigai nebuvo išrinkti.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

BUTELIAI IR DAINOS

Geriami namie, geriami išvykus į svečius. Jau atsiranda balsų prieš per didelį vaisingumą. A. Matekūnaitė "Komj. Tiesoje" (rugs. 28) aiškina: "Mūsų manymu, kokios čia vaishės be degtinės. O jei jau kuo vaishina, tai iki "devynių velniuku", kol svečias kojų nebe-pavilks, o jei po stalu nukris — traktuojame, kaip visiška pergalę, vaisingumo viršūnę..."

"O jei — ji toliau pasakoja — pasižiūrėtume į išvykstančių svetur lagaminus, beveik kiekviename rastume

bent po keletą puslitrų kokios nors geriausios nacionalinės degtinės. Tai laikoma netgi būtinyje (?)".

Panaši padėtis ir rengiantis į svečius savo krašte — "juk kuo daugiau butelių svecio kišenėje, tuo svečias laikomas brangesnis".

Matekūnaitė griežtai pasisako ir prieš pomėgį svečiuose dainuoti bei kitus perreiki. Dainuojama nakties metu, turistinėse išvykose, kurortuose, ir kaimynai sutinka rytą... (Elta)

Didžiausias lietuvių telkinys yra rytinės šiaurinės valstijos — 170,388 (pagal dviejų generacijų kalbą) arba 518,756 (pagal keturių generacijų kraują). Toliau eina savo skaičium didurio šiaurės valstijos — 122,725 (373,643), Amerikos vakarai — 18,149 (55,256) ir pagaliau pietinės valstijos — 17,193 (52,345).

Skaičius atskirose valstijose:

Šiaurės rytų valstijose:

Conn. 24,105 (73,389); Maine 1,397 (4,253); Mass. 35,558 (108,258); N. Hampsh. 1703 (5,185); N. Jersey 21,108 (64,265); N. York 36,020 (109,665); Penn. 48,838 (148,690); R. Island 1,419 (4,320); Vermont 240 (731).

Didurio šiaurės valstijose:

Illinois 71,293 (217, 056); Indiana 4,073 (14,318); Iowa 963 (2932); Kansas 501 (1525); Michigan 19,521 (59,433); Minnesota 1683 (5124); Missouri 1335 (4064); Nebraska 1881 (5727); N. Dakota 106 (323); Ohio 14,602 (44,451); S. Dakota 75 (228); Wisconsin 6,062 (18,456).

Pietinės valstijose:

Alabama 165 (502); Arkansas 194 (591); Delaware 466 (1419); D. o. Columbia 820 (2496); Florida 4,548 (13,847); Georgia 259 (789); Kentucky 109 (372); Louisiana 99 (301); Maryland 6,544 (19,924); Mississippi 72 (219); N. Carolina 246 (749); Oklahoma 344 (1047); S. Carolina 178 (542); Tennessee 116 (353); Texas 1,122 (3,261); Virginia 1071 (3261); W. Virginia 840 (2557).

Vakaruose:

Alaska 170 (517); Arizona 1049 (3194); California 13,353 (40,654); Colorado 553 (1684); Hawaii 118 (359); Idaho 58 (177); Montana 273 (831); Nevada 127 (387); N. Mexico 176 (536); Oregon 699 (2138); Utah 68 (207); Washington 1441 (4387); Wyoming 64 (195).

Toliau — kiek ir kur yra lietuvių kunigų.

Lietuviai matematikų kongrese

Rugsėjo 1-10 Nioje, Prancūzijoje vyko 14-sis pasaulinis matematikų kongresas. Dalyvių buvo apie 4,500. Iš Lietuvos matematikų kongrese dalyvavo profesoriai J. Kubilius, B. Griogionis ir V. Statulevičius ir doc. A. Raudeliūnas. (E).

Auga laisvė...vynui

Anksčiau alkoholiniai gėrimai miestuose buvo parduavinėjami nuo 10 val. ryto. Tačiau nuo praėjusios vasaros, kaip pranešė pasipiktinęs "Komj. Tiesos" (rugs. 19) skaitytojas A. Jankus, jau galima vyną įsigyti net daržovių parduotuvėse Vilniuje, kur dar prekiaujama ir sultimis. Pilstomą vyną ir kiek tik nori... — jau galima gauti ir Vilniaus gastronomo krautuvėje. Jau žymiai sunkiau gauti ten parduodamas dešrelės ar tortą. (Elta)

Už sūrį ir žuvį — metalų kalėjimo

Vilniaus spauda ("Komj. Tiesos", rugs. 22) paskelbė apie tokius rusų — atėjusių darbus Vilniuje. Pieno kombinate dirbą M. Kurčevskaja ir P. Kanapin pavogė sūrį ir grietinę, o J. Zablockis — 10 kilogramų žuvies. Visi jie buvo nuteisti kalėjimo bausme metams lygtinai ir dar išskaitant 10-20 proc. uždario. (Elta)

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneskite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SĄVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30% Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-BALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia. Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentams dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Firmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. šilkindžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos įsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountnside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žibūrys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15223, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMT - FM 56.7 sekmdienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Fr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radio klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

NEBŪK: PER MAŽAI APSIDRAUDĘS SKAMBINK LITUI!

APDRAUDOS: NAMŲ, MAŠINŲ, GYVYBĖS, ATSAKOMYBĖS

LITAS TRAVEL & INSURANCE

94-10 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN, N.Y. 11421
(212)-847-5522

Greičiausias, taupingiausias ir paprasčiausias kelias siųsti

DOVANAS

savo giminėms į Lietuvą ir USSR yra nupirkti jiems

Preferential Special Rouble Certificates

(Specialius rublių pažymėjimus)

kuriuos galima pakeisti į pirmos rūšies prekes specialiose Vneshtorg'o užsienių valiutos krautuvėse.

KOKYBĖ YRA AUKŠTA — KAINOS ŽEMOS!

Naujo katalogo apie šiuos pažymėjimus kreipkitės į bet kurią mūsų prisijungusių firmų:

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019 — Tel. (212) 581-7729

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106 — Tel. (215) WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th Street, New York, N.Y. 10036 — Tel. (212) CI 5-7905

ar į jų skyrius, ar tiesioginiai į:

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Avenue South
New York, N.Y. 10003

212-228-9547

PERSPEJIMAS! Dėl savo saugumo ir greito užsakymų išpildymo, užsakykite tiksliai per viršuje išvardintas firmas ar jų skyrius, kurios yra oficialiai pripažintos atstovauti PODAROGIFTS, INC.

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281
THE WORKERBusiness Office GL 2-2923
by FRANCISCAN FATHERS
Žina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Dėkojame ar prašome...

Lapkričio ketvirtą ketvirtadienį Kongresas 1941 paskyrė pastovia data Padėkos dienai. Tos dienos tradicija eina nuo 1621 metų, kada Plymouthte sušaukė ateiviai surengė šventę, derlių nuėmę, po pirmų vargų metų atvykus į Ameriką. Gubernatorius šią šventę patvirtino, o visai Amerikai ją paskelbė pirmasis prezidentas Washingtonas 1789.XI.6.

Tos šventės iniciatoriai skyrėsi nuo šios dienos sluoksnių, kurie duoda toną, sudarinėja opiniją. Iniciatorių šventė turėjo religinį pagrindą, žmogaus ryšį su Apvaizda. Ką žmogus laimėjo, jis jautė, kad tai buvo ne tik jo kruvino darbo vaisius, bet ir Apvaizdos palaiminimas.

Dabartinėje Amerikoje tas ryšys su Apvaizda pajautimas yra nublukintas. Išlikusioje Padėkos dienos tradicijoje sustiprėjo kita prasmė — šeimos narių vienybės pajautimas. Susirenka tą dieną visi šeimos nariai prie tradicinio kalakuto vaišių.

Ir ši prasmė yra gili bei aktuali. Aktuali, kada toną duodantieji išminties savo idejomis atleidžia, susilpnina ryšius tarp tėvų ir vaikų, sugriaudami Dekalogo vieną iš svarbiųjų įsakymų — gerb savo tėvą ir motiną.

*

Padėka yra rečiau pasitaikęs ryšys tarp žmogaus ir Apvaizdos. Dažnesnis yra prašymo, maldos ryšys. Padėka yra kilnesnis, mažiau egoistiškai suinteresuotas ryšys.

Tiesa, esama visokių padėkų. Tai priklauso nuo to, kas ir kaip supranta gyvenimo vertybes. Buvo tokis, kuris dėkojo, kad jis fariziejus — ne muitininkas. Buvo tokis, kuris dėkojo, kad jis vyras — ne moteris. Buvo tokis, kuris dėkojo, kad jis baltas — ne juodas.

Šios šalies iniciatorių padėka buvo kilnesnio motyvo — dėkojo už derlių, už saugumą.

Šios dienos čia gyvenantis lie-

tuvų gali turėti daugiau motyvų padėkai. Jis nuosirdžiai gali savo mintyje tarti:

— Dėkoju Apvaizdai, kad leido man būti vienu iš tų, kurie pakliuvo į šią žemę. Dėkoju labiausiai už laisvę, kokios neteko dauguma mano artimųjų, palikusių tėvynėje vargū, priespaudai, išstėmimo daliai, heroinei kovai ir mirčiai.

— Dėkoju, kad šiame krašte, kur yra tiek pagundų virsti savinaudžiu, leista man išlikti ištikimam savo tėvų tradicijoms ir savo broliams tėvynėje.

— Dėkoju ir už tai, kad mano šeimoje išlaikytas tėvų tylus pasididžiavimas vaikais, vaikų pagarba tėvams, ir pajautimas, kad tėvai sudarė jiems sąlygas išeiti mokslus ir pakilti į aukštesnį gyvenimo laiptą.

*

Padėka ne tik Apvaizdai. Padėkos jausmas sieja mus ir su tautiečiais mažuma, su tais veikėjais, kurie aukoja savo jėgas už mus, už mūsų vaikų mokymą, už atsidūrusių vargė gelbėjimą, už tėvynės laisvę.

Padėkos ryšys sieja mus ir su tom valstybėmis, kurios išpažįsta teisę, teisingumą ir ja vadovaujasi labiau nei politinė svetimų žmonių ir svetimų žemių prekyba. Padėka tom valstybėms bei vyriausybėms, kurios, gerbdamos savo valstybės teises, pagerbia mūsų kovą už laisvę, mūsų tautiečių desperacinius į laisvę kelius.

*

Padėka Apvaizdai, padėka vienas kitam, padėka vyriausybėms, gal būt, labiau mus sujungia nei prašymai, maldos, kritikos žodžiai ar rūstus piktžodžiavimas.

Ir jei Padėkos diena paskatins ką susimąstyti apie padėkos reikšmę, pajusti savo širdyje tikrai padėkos jausmus, tas pajus ir daugiau ramybės, taikos ir daugiau optimizmo ateičiai.

Padėkos diena yra daugiau nei tik Kalakuto diena.

Aplinkybės, kuriomis buvo įkurta viena tremties gimnazija

GRAZINA BŪGAITE

Nežinau, kaip kitiems, bet man sunku priprasti prie amerikiečių miestietiško gyvenimo. Kai gyvenimas — dvikova, o tikslas — laimėjimas bet kokia kaina, bet kuriomis priemonėmis, tai pralaimėjimas yra labai nemalonas, o laimėjimas netikras ir trumpalaikis. Ką jau kalbėti apie ištikimumą, kad net neįtikėtina sąjungininkus sunku surasti, ir daugelis griebiasi įvairių dirbtinų priemonių nemaloniam tiesai užmiršti, o aš tai nutariau vieną labai karštą ir drėgną vasarą išrašyti kokiam semestrai į moterų vienuolyno kolegiją — lotynų kalbai pakartoti! Ir kai gyvenimas pradėdavo atrodyti tamsumu, kaltingai, pasimėdavo lotynišką knygą, žodyną ir pradėdavau versti į lietuvių ir anglų kalbas. Ne vienas sakiny pasitaikydavo sunkiai išverčiamas, bet kai po truputį pradėdavo aiškėti prasmė, kažkaip ir mano žvilgsnis prašviesėdavo.

Nebeatsimenu (tiksliau pasakius, bijau apsigirti), kurios Ingolštado Vidurinės Mokyklos mokinės buvo tai rašiny. bet besikaitant Salustiaus "Kara prieš Jugurtą", jis išnori iš metų eigos — lyg vakar būtų rašytas! Tai keistokas nuotykis iš kelionės į Alpes.

Autorė su būreliu draugų kopija į kalną. Pastebėjusios aukštą šakotą pušį, augančią prie pat pakraščio siauro vingiuoto kelio, sustoja pailsėti ir praleidžia dvi juodais drabužiais vienuolės, lėtai ir sunkiai kopiančias į viršų.

Autorė atsilieka iš būrelio. Pušis taip arti, kad apsikabinusi kamieną ir atsiremama šakų pradeda sliuogti į viršų. Po neilgos, bet pavojingos kelionės, vėl keliui atvingiaus prie pušies, išlipa nustebinti savo bendrakeleiviu, bet pirmosios pasirodo ne draugės, bet dvi vienuolės, kurios apstulbūsios žiūri į ją lyg į stebuklą.

O štai sutrumpinta iš Salustiaus "Karo prieš Jugurtą" ištrauka, kaltingink šio rašinio ir atsiminimų.

"Netoli nuo upės, kuri skyrė Jugurtos ir Brocho karalystes, stovėjo plačioje lygumoje status uolėtas kalnas su gana gerai matoma vidutinio dydžio tvirtovė, į kurią vedė tik vienas siaurutėlis kelias. Čia buvo laikomi Numidijos karaliaus Jugurtos turtai, ir Marijus, sutelkęs geriausiąsias jėgas, nutarė šitą tvirtovę paimti. Ir jam teko pasikliauti daugiau savo laimės negu strateginėmis priemonėmis, nes tvirtovėje buvo pakankamai vyrų ir ginklų, didėle atsarga grūdų ir neišsemiamas šaltinis aukštų sutvirtini-

mu, o kelias į pilį buvo labai siauras ir status.

Praėjo ilgas laikas ir buvo padėta tiek pastangų, kad Marijus net pradėjo dvejojti, ką daryti: ar mesti, ką buvo pradėjęs be jokio pasisekimo, ar vis laukti laimingos progos, kuri jam dažnai pasitaikydavo.

Kai Marijus, šitaip dvejojdamas, leido dienas ir naktis, atsitiktinai vienas liguras, paprastas kareivis iš pagalbinių kohortų, išėjęs iš stovyklos parsinešė vandens ir tą pusę pilies, kuri buvo už kovojančiųjų, pastebėjo šliaužiančias tarp akmenų sraigas, iš kurių pasirinko vieną, kitą, o toliau ir daugiau, ir taip užsiėmęs rinkimu atsidūrė netoli kalno viršūnės.

Kai jis pastebėjo vietos nykumą, jį apėmė noras, kaip ne vieną panašiu atveju, atlikti ką nors nepaprasto. Laimingu sutapimu šioje vietoje tarp upių augo didžiulis ažuolas, truputį pasidavęs prie šaknų į šoną, toliau išsilenkęs ir išsitiesęs į aukštumą būdu, įprastu visiem augantiems sutvirtimam. Pasiremdamas tai to medžio šakomis, tai išsikibusiomis uolomis, liguras pasiekė tuščią pilies aikštę, nes numidai buvo pasišalinę stebėti kovojančiųjų. Apžiūrėjęs visa, kas jo

nuomone galėjo būti trumpu laiku svarbu, liguras grįžo tuo pačiu keliu, kuriuo visai atsitiktinai buvo užkopęs, dabar tik jau visa sąmoningai išbandydamas ir įvertindamas. Po to jis skubiai nuvyko pas Marijų, papasakojo, kas buvo atlikta, ir paragino pulti pilį iš tos pusės, kuria jis užkopė, pasižadėdamas būti pavojingo kelio vadovu. Marijus pasiuntė kartu su liguru keletą ten buvusių karių keliui patikrinti.

Vieniems visais reikais pasirodė sunkus, kitiems lengvas, kiekvienam pagal jo būdą. Tačiau Marijus dėmesys jau buvo truputį pažadintas. Čia pat jis parinko iš trimtinių rago pūčių po penkis pačius greičiausius vyrus, šiu apsaugai keturis kenturijonus, o sekančią dieną paskyrė uždaviniai atlikti.

Artėjant paskirtam laikui, liguras, visiems jau susirinkus ir pasiruošus, atvyko į kopimo vietą. Čia tie, kurie turėjo kopti, iš anksto liguro įspėti, buvo jau pakeitę ginklus ir aprangą. Jie buvo plikomis kojomis ir galva, kad geriau galėtų matyti ir kopti per uolas. Ant nugarų jie turėjo kardus ir skydus — šiuos betgi numidiskus, iš odos, kad būtų lengvesni ir atsimušius į uolas neskambėtų. Prieky kitų einas liguras metė kilpas ant uolų, taip pat ant senų išsikibusių šaknų, kad kareiviai užsikabindami galėtų lengviau kopti, retkarčiais pats pagelbėdamas nusigandusiems neįprasto kelio. Ir tik po ilgo laiko ir labai išvargę jie pagaliau pasiekė tvirtovę — šioje vietoje tuščia, nes numidai, kaip ir kitiomis dienomis, buvo pasišalinę į priešų pusę.

Kai tik Marijus per pasiuntinius sužinojo, ką liguras atliko, nors buvo privertęs numidus visą dieną kovoti, tačiau dabar paragino kareivius ir pats išėjo iš pastogės. Pasilenkę ir sudarę iš skydų virš nugarų stogą, jie veržėsi aukštyn į kalną, o tuo pačiu laiku artilerija, kilpininkai ir akmenų svaidytojai garsino priešą iš tolo. Gai numidai, tiek jau kartą romėnų puolimo masinoms apsvirtus, taip pat sudėgus, ne pilies mūruose saugojosi nuo romėnų, bet išėjo iš pilies dienas naktis nerimastavo, keikėsi, kaltino romėnus ir Marijų beširdiskumu,

nuomone galėjo būti trumpu laiku svarbu, liguras grįžo tuo pačiu keliu, kuriuo visai atsitiktinai buvo užkopęs, dabar tik jau visa sąmoningai išbandydamas ir įvertindamas. Po to jis skubiai nuvyko pas Marijų, papasakojo, kas buvo atlikta, ir paragino pulti pilį iš tos pusės, kuria jis užkopė, pasižadėdamas būti pavojingo kelio vadovu. Marijus pasiuntė kartu su liguru keletą ten buvusių karių keliui patikrinti. Vieniems visais reikais pasirodė sunkus, kitiems lengvas, kiekvienam pagal jo būdą. Tačiau Marijus dėmesys jau buvo truputį pažadintas. Čia pat jis parinko iš trimtinių rago pūčių po penkis pačius greičiausius vyrus, šiu apsaugai keturis kenturijonus, o sekančią dieną paskyrė uždaviniai atlikti. Artėjant paskirtam laikui, liguras, visiems jau susirinkus ir pasiruošus, atvyko į kopimo vietą. Čia tie, kurie turėjo kopti, iš anksto liguro įspėti, buvo jau pakeitę ginklus ir aprangą. Jie buvo plikomis kojomis ir galva, kad geriau galėtų matyti ir kopti per uolas. Ant nugarų jie turėjo kardus ir skydus — šiuos betgi numidiskus, iš odos, kad būtų lengvesni ir atsimušius į uolas neskambėtų. Prieky kitų einas liguras metė kilpas ant uolų, taip pat ant senų išsikibusių šaknų, kad kareiviai užsikabindami galėtų lengviau kopti, retkarčiais pats pagelbėdamas nusigandusiems neįprasto kelio. Ir tik po ilgo laiko ir labai išvargę jie pagaliau pasiekė tvirtovę — šioje vietoje tuščia, nes numidai, kaip ir kitiomis dienomis, buvo pasišalinę į priešų pusę.

Kai tik Marijus per pasiuntinius sužinojo, ką liguras atliko, nors buvo privertęs numidus visą dieną kovoti, tačiau dabar paragino kareivius ir pats išėjo iš pastogės. Pasilenkę ir sudarę iš skydų virš nugarų stogą, jie veržėsi aukštyn į kalną, o tuo pačiu laiku artilerija, kilpininkai ir akmenų svaidytojai garsino priešą iš tolo. Gai numidai, tiek jau kartą romėnų puolimo masinoms apsvirtus, taip pat sudėgus, ne pilies mūruose saugojosi nuo romėnų, bet išėjo iš pilies dienas naktis nerimastavo, keikėsi, kaltino romėnus ir Marijų beširdiskumu,

grasino kareiviams, kad taps Jugurtos vergais.

Tuo tarpu, kai visi, tiek romėnai, tiek priešai, sutelkę visas jėgas, ruošėsi kovai, vieni dėl garbės ir valdžios, kiti dėl gyvybės, staiga iš užnugario pasigirdo kovos ženklas. Pirmiausia pradėjo bėgti moterys ir vaikai, kurie buvo atėję pasižiūrėti kovos, po to tie, kurie buvo arčiausiai prie pilies sienų, paskui visi, tiek ginkluoti, tiek beginkliai.

Šitaip atsitikus, romėnai pradėjo juos smarkiai stumti ir blaškyti, bet daugumą tik sužeidė. Po to jie žengė per kritusiųjų kūnus, skubėdami, ištroškę garbės, į pilį, kur jų visų laukė grobis. Ir taip laiminga proga suteikė Marijų išklaidos garbę.

Ir kilo man klausimas, kieno klaidą turėjo autorius galvoje? Ar liguro kareivio, kuris karo metu perlieto nuėjo nuo savo stovyklos ir, nors suteikė Marijų garbę, tačiau pats už tai turbūt nieko negavo, — net jo vardas nesiteikta paminėti! Ar numidų, kurie per daug pasitikėdami savo saugumu net ir neprieinamoje tvirtovėje liko sumušti? O laimėjo tas, kas padarė pačią didžiausią klaidą — atvyko nepaimamos tvirtovės paimti!

O kokią mes, buvę auklėtojai, padarėme įtaką mūsų to meto lietuviškam tremties jaunimui? Ar bent pradėjome statyti pagrindus tiltui, kuris turėjo nuvesti mus iš gyvenimo, kuriame nuo amžių vyravo rytų įtakos, beveik į gryną vakarų pasaulį.

(Bus daugiau)

— Prof. dr. Zenonas Ivinskis, remiantis sutartimi su Lietuvių Fondu, rašo Lietuvos istoriją. Parašys tris tomus. Pirmojo tomo du trečdaliai jau parašyta.

— Ramunė Motiejūnaitė, Jono ir Onos Motiejūnų dukra, prieš metus iš Los Angeles, Calif., išvykusi studijuoti meną į Paryžių, š.m. spalio mėn., kaip ypatingų meno gabumų studentė, buvo priimta į Prancūzijos valstybinę dailių menų mokyklą (Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts) Paryžiuje. Po metų Ramunė grįs į Los Angeles ir studijuos UCLA universitete.

MIKALOJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(43)

Seimynos jo liko žmona ir auganti duklė. Gyveno jos, viso ko užtek, dabar prisiejo pačioms rūpintis maistu, o prie to jos nepraė. Taigi pamėgino verstis poterėliais ir tarbele. Įėjusi pas kiekvieną ūkininką, trumpai paverkia, skųsdamasi savo našlaityste. Šiaurinė (taip ją visi vadindavo) ilgai gryčioje negaišta: poteriai trumpi, apieravonė trumpa. Pagavus duonos gabalėlį, tuoj pro duris. Mat, Šiaurinė pastebėjo, maistas tai maistas, tik su tarbele galima daugiau patiekti, negut maista: ji sumanė dar sudėti dukteriai pasogą. Pririnkusi pilnas tarbas, Šiaurinė nueina pas grytelininką, parodo duoną ir skubina į kitą kaimą.

Kelintam Šiaurinė yra pasakius: "Kas aš do motina būčiau, kad dukteriai pasogos šimto rublių neuždirbčiau." Duklė jos įnumauja pas grytelininką, tarmaiti neina ir, gindamos nuo nuobodulio, dirbinėja kvarbatkas. Sunys Šiaurinės nepuo-

la, einant jai per kiemą, vamptelėja vieną kitą sykį, lyg duodami žinią į gryčią, kad ateina svetimas žmogus, ir tiek. Kas ne pramoga šuniui loti elgeta, kada ji nesigina: nešasi plonutę lazdelę pasiramstiuoti, o šunys nei girdi, nei mato.

Raulas ir Šiaurinė — tai vietiniai, paprasti, pažįstami elgetos — savi žmonės. Buvo rūšis ir kitokių elgetų — elgetų iš kilmės. Užsikabinęs ilgą, storus, mediniais rutuliukais ražančių, tas ražančius apkabinėtas dideliais ir mažais agnaisais. Ant pečių šikšninė tarba su šikšniniu pasaitu, apsilvilkęs: nunešiotais miestiečio užvalkčiais; kepturė irgi buvusi miestiečio; apsiavęs naginėmis, kad kaip, ir batais, įėjęs į gryčią ne poterius kalba, bet giesmę gieda. Pamatus, kad šeimnininkė eina su peiliu duonos atiekti, elgeta ima prašyti: "Poniulyte brangiausiaj, išgadyk už darėlio kruopytę mano sausys-tėi!"

Šeimnininkė atneša jam išmal-dos mėsos šmotelį ir nieko ne-

klausia, nes bijo jo keistumo ir nori greičiau matyti jį už durų. Tai elgeta iš kilmės, elgetos vaikas, bažnyčių ir atlaidų lankytojas. Jis moka savotišką elgetų kalbą, "liuberišką kalbą". Kiti jų važinėdavo važiuoti mažą arkluką, mažais ratukais su būda; prie ratukų pririštą baltas derlus paršelis, kitą sykį didelis, visai nupenėtas paršas. Būdoje čirška ir vaikų; matyti iš būdos iškisotos basos vyro kojos. Boba įeina į gryčią ir prašo "susimylėti ant lozorius"; šeimnininkė ir tai nerūstija prieštarauti, nes ubagė visada ją nukalba. Arklys ir paršas maitinami duona.

Vaikščiodavo dar kitoniskų. Įėjęs į gryčią, pasako pagarbinimą ir paskui;

— Palaiminimas tiems namams nuo saulės tekėjimo iki nusileidimo, šeimnininkams, jų vaikeliams ir visiems, kurie šioje gryčioje užsilaiko. Parnešu palaiminimą iš šventų vietų: Čenstakovo ir Vilniaus Aštrios brostamos Dievo motinos. Einu į Žemaičių Kalvariją, užėsiu į Kretingą pas šventą Antaną, patroną pamestų daiktų, paduosiu pinigų, surinktus ant mišios dėl attradimo pamestų ir pavogtų turtų, idant šis patronas šventas suklupdytų visus vagis ir pasalūnus. Skaitytinės mišios — dvi grivini, giedotinės — du aukštin. Niekur pas katalikus nėra tokių pigių ir gelbs-

tančių mišų, kaip Kretingoje; o tas vis per užtarimą švento Antano. Vienuolis išklausinėja, kur tavo pamesti daiktai ar kada pavogti, ar iš namų, ar einant, ar važiuojant, ar jūreimis vandenimis plaukiant. Visą kunigas užsirašo. Jei nori, kad turtas nepražūtų, tai priima ant mišų ir tai intencijai. Atnešė vienas ponas ant apieros prie švento Antano aukso gabalą. Dabar visi vienuoliai suėjo melstis. Vienas pagiedojo kelis žodžius, visi kiti sugiedojo "amen". Tiek ir visos maldos.

O ten ir tas ponas buvo bažnyčioje. Dabar ir sako tas ponas: "Už tiek aukso tiek mažai tesimeldėte." Kad taip, tai kunigai surašė tą maldą ant popieriuko ir padėjo ant svarstyklių; padėjo ir aukšą ant svarstyklių. Popieriukas nusvėrė aukšą, aukšas iškilo aukštyn, popieriukas žemyn nusviro. "Matai, — sako kunigai ponui, — mūsų malda svaresnė už tavo aukšą". — Ponute, jei turite kokią nelaimę ar norite apsisaugoti nuo nelaimių, nuo priešų nevidonų, geriausiai kreiptis prie švento Antano, ar Kretingoje, ar kitur; kad manimi nepasitikite, galite atiduoti kitam. Vis tiek, by tik nuėstų ir paduotų — prašymas bus išklausytas. Ponute, gal liko baršteliai ant pakeleivingo dalies.

Sis elgeta nešiojasi pardavimui krapylų, škaplierių ir šv. Pranciškaus juostelių. Išėjus elgetai, šeimnininkas pasakė: — Tokios ten ir mišios už dvi grivini. Jis, tur būt, pats jas ir atlaiko, nuėjęs kur į gertuvę, prie žydo stalo. — Eik, eik, ką čia šneki niekus! Šventas žmogus, ir gana, — sako šeimnininkė.

Neteko matyti, kad šitokie elgetos gyventų kaimose. Jų būveinė miestuose, jeigu tik jie turi kokią būveinę. Gali būti, kad jie per metus parbuvinėja po atlaids, tik žiemą kur prisiglaudžia.

Yra dar elgetų tokių, kurių negali apkalbėti nei tinginystė įtarti. Vadiname juos našlaitais. Atmenu tokį, pavardė Ramba. Senas, sveikatos netekęs kareivis. Jį vedžiodavo pakiemui ir padieniu. Atveda jį pas mus mažas kaimiečio vaikas; įvedęs į gryčią, veda tiesiog prie krosnies, pasodina ant suoloio ir, nieko nesakęs, išeina. Palaikysime mes jį ligi rytojaus, po pusryčių, pavalgydinsime ir išvesime. Kaima išėjus, desetininko surėdymu, vėžame į kitą kaimą to paties valstiaus.

Buvo pas poną medsgargis, kažkuom nusidėjo ponui; ponas jį pavardė, o i jo vietą paskodino valstionį. Medsgargis buvo bajoras. Kur dėtis? Atėjo gyventi į kaimą, įsiprašė į gry-

telę. Čia reikia dirbti tikrą darbą, o jis negali. Su juom pati ir ketvertas mažų. Kentė ji, kentė ligi paskutinės; toliau ir eina pati per žmones, prašydamą mielaširdystės. Tarbelė ne ant pečių, kaip elgetų, bet ran-kose; vedasi su savim dvejetą didesnių vaikų. Geri žmonės jai duoda, neatsisako. Pats Žilinskis, buvęs medsgargis, nei-na niekur iš gryčios ir dar su-randa pinigų nusipirkti geros tabokos.

— Kam tokia brangi taboka rūkai, Žilinski?

— Gi kad man tokia rūkyti daktarai liepia; prastoji man nesveika, — atsako Žilinskis.

Prie kapų, šaly kelio, kiekvieną šventadienį sėdi dvi našlaitės. Viena iš jų, dar maža būdama ir ganydama bandą, sėdėjo prie ugnies. Besišildant užsidedę jos drabužėliai, ir ji degdama bėgo namo. Nelaimė ta padarė, kad mergelė visą amžių ligi mirties negalėjo vaikščioti: ją atveždavo prie kapų ir parveždavo nuo kapų namo.

40. MISKAI IR LIEPAVIMAS

Jau kūlė iškulta, mynė išminta, gyvuliai uždaryti, žmonės visi susiję į gryčias. Tiek maistas, tiek pašaras žiemai patiekti. Dabar reikia rūpintis tuo, ką žiema tiekia vasarai, būtent mišku. Štai visą savaitę šala be sniego. Snekam, kad ir miške žemė jau įšalus: dabar geras laikas liepauti.

Miškas tuo laiku buvo pažaidas: buvo nuo valdžios paskirti medsgargiai, bet svietas savo reikalams galėjo iš miško pasikirsti medžių ar trobai, ar malkoms, ar kitam kam. Medsgargiai dabojo, kad koks gretutinis savininkas neimtų savintis kertes miško. Taip atsitikdavo toj pradžioj. Buvo protaujama: "Mes karališki žmonės, gyvename ant karališkos žemės; gi šis karališkasis miškas — tai mūsų miškas, galima pasikirsti ko reikiant." Teisybė sakant, to miško buvo platybės, siekdavo kaimų panamės; ganyklos buvo vis po miškų, aplėisti neįmanoma rėžiai tuoj apaugdavo beržukais ir epušiukėmis. Ne tarpyti mišką reikėjo, bet reikėjo nuo jo ginti.

Mažiams vaikams gindavo eiti į giria, nes jie ten nuklys arba gali patikti žvėri — vilką ar mešką. Aprašomais metais meškų jau nebuvo, bet tebegyveno dar žmonės, kurie matė mešką giriose.

Vilkų buvo; ypač reikėjo daboti nuo vilkų kumeliukus. Tam tikslui rėždavo jiems po kaklais mažus skambaliukus; manoma buvo, kad vilkai bijo to balso. Išėjusieji nakties — vadinasi, išėjusieji ganyti arklų naktį — kumeles su kumeliukais rėždavo čia pat, prie ugnies, kad vilkai nepapliautų.

(Bus daugiau)

Apie mokytoją Jurgį Košį

Brooklyno Canarsie miesto dalyje gyvena Jurgis Košys, buvęs ilgametis gimnazijos mokytojas ir direktorius. Gruodžio mėnesį jis likviduoja savo namus ir išvyksta į Chicago. Kiti metai jam bus 80 metų! Gražus tai amžius, ir gražūs mokytojo darbai palikti jo gyvenime.

Jis — visai žilas, bet tiesus ir su šypsena. Elegantiškas. Kartais kalbant „užkrinta“ balsas — pasidaro tylus ir kimus. Gyvena jis dabar vienišai su knygom, laikraščiais. Visi giminės ir artimieji jau yra išėję negrįžamai.

Iš tremties į Brooklyną
Siame miesto kvartale jis atsidūrė labai seniai. Jau 20 m. čia gyvena. Amerikon atvyko iš Vokietijos 1949. Atvyko į Bostoną ir greit atsirado Brooklyne.

Dinamiškame Amerikos krašte vyresniam žmogui darbą gauti nėra taip lengva. Dar imigrantui. Naujakuriui. Trumpai dirbo vienoje vietoje, bet ten buvo darbo sąlygos sunkios. Štai „The Tablet“ laikraštyje pamatė skelbimą, kad Holy Family ieško zakristijono ir šeimininkės klebonijai.

Zakristijono pareigos
Ten ir nukeliavo naujieji imigrantai ir gavo darbo. Mokytojas ir buvęs direktorius tapo zakristijonu. Jis moka visą eilę kalbų, tai nebuvo taip sunku kitus suprasti ir susiprasti, pritaipant prie tos marnos daugikalbės visuomenės. Žmogus tvarkingas, mandagus ir punktualus. Ir kaip tokiam nesisekė darbe. Taip jis paveldėjo raktų raktelių visą ryšulį — taip pasidarė judrios bažnyčios zakristijonu.

Žmona buvo dantų gydytoja. Ji pasidarė klebonijos šeimininkė. Ir jai sekėsi susikalbėti ir suprasti tą naują pasaulį. Bet greitai ji susirado darbo savo specialybėje, taip ir paliko kleboniją ir naujakurio dienas. Gi Jurgis Košys kas rytą kėlėsi anksti, atidarinėjo duris, skambino varpeliais ir varpais, uždeginėjo žvakes ir parengė altorių rytmečio mišiom. Siame triūse praėjo daug gražaus laiko. Žmona Vanda mirė 1965 ir ją išvežė palaidoti į Chicago, kur buvo jos tėvelio — Broniaus Prapuolenio kapas.

Dabar J. Košys dar labiau užsidarė nuo kitų ir gyvena tyliai, vienišai. Tyliai ir norėjo

PAULIUS JURKUS

Mokytojas Jurgis Košys

išvažiuoti į Chicago, bet — Rede quod debes — atiduok, ką privalai — prisimink tą, kuris į Lietuvos jaunimo auklėjimą įdėjo tiek daug darbo metų.

Pedagogo darbas yra labai apčiuopiamas. Kiekvienas mokytojas, žvelgdamas į praeitį, mato klases ir mokinius, kurie štai vėliau išeina į žmones, pasidaro profesoriais, advokatais, kunigais, daktarais, visuomenininkais. Kiekvienas jų nešioja savo mokytojo dalelę — jo minčių ir pamokymų pluoštą. Nešiojasi ir pagarbą: savo mokytojų.

Mokyklų mokyklose

Jurgiu Košiu teko mokytojauti bent aštuoniose mokyklose, lietuviškai mokyklai skyrė per 30 metų. Mokytojavos visokios sąlygos, visokiais laikais.

Jam teko būti atsikuriančios Lietuvos mokytoju, kai dar nebuvo nei savų mokyklinių tradicijų, nei vadovėlių, nei nusistovėjusių sistemų. Tai buvo mokytojų pionierių karta, davusi tiek daug. Ji apvalė nuo svetimų įtakų jaunimą ir lietuviškumui davė liniją, jaunimą įvedė į lietuvišką kūrinių gyvenimą.

Zemaitis nuo Kaltinėnų

Jurgis Košys yra žemaitis nuo Kaltinėnų. Kaltinėnai gi yra prie aukštojo Medvėgalio kalno, pakeliui į Raseinius, prie didelio kelio į Zemaitiją. Tai senas senas Zemaitijos miestelis. Čia kadaise gyveno poetas Dionizas Poška, kuris turėjo savo Baublius (nupiautus ir išskaptuotus ažuolus), kuris žąsies plunksna rašė žemaitiškas eiles apie muziką ir jo vargus. Kaltinėnuose yra ir jo kapas iš senos senos gadinys.

Jurgio tėvas prieš pirmąjį pasaulinį karą buvo išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes.

Jis ir sudarė sąlygas mokytis. Sūnus iš Zemaitijos aukštumų, nuo Medvėgalio kalno, pasiūlęs dar aukštesnių kalnų, išvyko į Šveicariją mokytis. Tai buvo prieš pirmąjį pasaulinį karą.

Šveicarijoje baigė kolegiją. Pagrindinė studijų šaka buvo kalbos. Kokia gyvenimo ironija: štai lietuvis, lietuviškai nusiteikęs jaunuolis tuo metu neturėjo galimybės mokytis lietuvių kalbos. Lietuvos mokykloje išmoko rusiškai, lenkiškai, Šveicarijoje — vokiškai, prancūziškai, itališkai, studijavo lotynų ir anglų kalbas. Lietuviškai teko mokytis „per save“, o mokytis buvo ko — didysis kalbininkas Jablonskis jau buvo surašęs praktinę lietuvių kalbos gramatiką.

Karo metu

Aukštose Alpių kalnuose praėjo dundėdamas pasaulinis karas.

Kaltinėnų miestelis Zemaitijoje

ras, daug ką iš pagrindų pakeitęs. Karo metu mirė jo tėvas, taip visa pašalpa nutrūko. Reikėjo ieškotis kitų fondų, kad galėtų išlaikyti.

Karo pabaiga atnešė Lietuvai nepriklausomybę. Štai Šveicarijoje jau pasirodė Lietuvos atstovas dr. K. Šaulys, ir J. Košys buvo jo sekretorius. ne-

plinus metus. Iš Lietuvos sklido žinios apie jaunakurių darbą ir triušą. Ir štai Jurgis Košys, pilnas idealistinio vakarietiško nusiteikimo, grįžo į Lietuvą, kad galėtų savo dalį įnešti į jos atstatymą. Grįžęs tuoj buvo paskirtas mokytoju į Telšius.

(Bus daugiau)

AUKŠTAS KRAUJO SPAUDIMAS IR GYVENIMAS SU JUO

DR. HENRIKAS ARMANAS

Aukštas kraujo spaudimas yra kroniška, pastoviai progresuojanti, seniausia žmonijos liga. Ji pasireiškia tuo, kad pavos arterinis kraujo spaudimas yra aukščiau nustatyto normalaus spaudimo. Nežinant, tai, ši liga dar ir dabar pasilieka mistiška ir nesuprantama. Nežinoma tikra jos priežastis nei jos išgydymas. Tačiau žinomas yra gydymas, kuris yra plačiai ir sėkmingai vartojamas kaip kovos būdas su šiuo Galijotu.

Kas yra kraujo spaudimas?

Tai kraujo srovės jėga, kuri veikia ir spaudžia į arterijų sieneles. Kada širdis (mūsų gyvenimo pumpa) susitraukia, ji išpumpuoja (išspaudžia) kraują iš širdies į arterijas, siekdama maksimalinio spaudimo, kad aprūpintų toliausiai nuo jos esančias kūno vietas. Šitas spaudimas vadinasi sistoliniu (nuo graikiško žodžio systole — susitraukimas). Kada širdis „ilsisi“ tarp susitraukimų smūgių, tada minimalinis — diastolinis (nuo graikų žodžio diastole — išsiplėtimas) spaudimas veikia į arterijų tinklą. Arterinis spaudimas yra tas, kada širdis išsisi į tarp susitraukimų. Šito mechanizmo dėka širdis veikia kaip stipri ir sunkiai dirbanti pumpa be atostogų ir švenčių, kartais virš 100 ilgų metų pumpuodama kraują į visą kūno kraujagyslių tinklą ir čiulpdama tą patį kraują iš viso kūno atgal į savo kameras. Visos kalbos, dainos ir poezijos apie širdies meilę, laimės troškimus, geras ir labdaringas širdis yra tik žmonių mirai, paverčią mūsų paprastą, bet labai brangią žmogaus kūnui prozaiską pumpą iš Sindrelės į gražią karalaitę!

Mūsų kraujas teka kraujagyslių, visą laiką vykstant tam tikram spaudimui, verčiančiam jį tekėti. Pačios kraujagyslių irgi veikia į jose glūdintį spaudimą, pagaminant širdies susitraukimų, išsiplėsdamos ar susitraukdamos nervinių impulsų dėka, tuo padidindamos ar sumažindamos tą širdies spaudimą. Pavyzdžiui, šaltis, baimė, staigus išgąstis, nervinė įtampa, norepinefrino dėka kraujagysles sutraukia, ir kraujo spaudimas kyla. Silima, pavargimas, miegas, gera nuotaka, nuosaukus alkoholio vartojimas ir ramus poilsis atleidžia kraujagyslių raumenis, jos išsiplėčia, ir kraujo spaudimas krinta.

Senstant arterijos kalkėja, kaip senas virdulys. Darosi kietos, jų spindis mažėja ir elastingumas prapuola, kaip tas kelelis, kuriuo ejome, kai jauni buvome. „Isimeta“ sklerozė. Jos neapapsiūdamos susitraukimui ar išsištempimui. Kraujo spaudimui staiga pakilus, jos gali plyšti, gali įvykti didžiausia nelaimė — apopleksija (stroke), kai kraujas išsilieja į smegenis. Arterijai plyšus po oda, matome pasenus žmogus dažnai lyg mėlynės po oda. Plyšus nosies gleivinėje, įvyksta kraujoplūdis iš nosies, spaudimas krinta, ir žmogus išgelbėtas. Dažnai jautrios arterijės plyšta akies baltume; tokiu atveju nei iš šio, nei iš to rytą atsikėles žmogus staiga pamato „kruviną“ akį. Tai signalas — eik pas daktarą! Jeigu neis, kitas toks pat trūkis, gali būti galvoje, tada bus pervėlu eiti pas gydytoją, nes jau nebepaeisi.

Paradoksiškai — kraujo spaudimo reguliatorius ir svarbiausias faktorius nėra didelės arterijos, bet tų mažų arterijų tinklas, kurios taip paniekintos ir negerbiamos jų šeiminių kraujo spaudimas rodo šių mažų arterijų ir jų galūnių stovį ir funkciją ir kartu žmogaus emocinį stovį. Jų tonusas, ar, kitaip sakant, hipertenzija nustatoma ir palaikoma bei kontroliuojama trijų faktorių: 1) mechaninio, 2) humoralinio (skysčių), kaip tai nštumo toksėjimo, inkstų ligų galūnių ir veido patinimo ir 3) neurologinio faktoriaus, kuris priklauso nuo inkstų, kepenų, supramenės liaukos funkcijų ir nuo centrinės ir simpatinės nervų sistemos — vazomotorinio centro veiklos.

Kraujo spaudimo kritimas įvyksta tada, kai kraujo tiekimas į kepenis mažėja paprastai nuo kepenų ligos. Susirgusio kepenų neproduktoja hipertenzinogeno, kurio pareiga yra kelti kraujo spaudimą. Dėl maisto perdirbimo kepenų laboratorijoje; hipertenzinogeno gamyba padidėja, ir kraujo spaudimas kyla. Štai kodėl dažni mėgėjai išgerti ir gerai pavalgyti dažniausiai turi gerą išvaizdą ir aukštą kraujo spaudimą!

Neurologinis faktorius atsiranda nuo jaudiklio vasomotorinio centro ir veikia į kraujagyslių tonusą taip: normaliai ir nervinę įtampą ar stimulą reaguoja simpatinė nervų sistema, gi esant paveldėtai esencinei hipertenzijai, reaguoja parasimpatinė nervų siste-

KANADOS LB REZOLIUCIJOS

Kanados Lietuvių Bendruomenės VII-sios krašto tarybos III sesijos, įvykusios 1970 spalio 24-25 d.d. National Library patalpose, 395 Wellington Street, Ottawa, Ontario
REZOLIUCIJOS

★

BROLIAMS IR SESEMS LIETUVOJE

Kanados Lietuvių Bendruomenės VII-sios krašto tarybos III sesija, susirinkusi Kanados sostinėje Ottawoje, sveikina Jus, sesės ir broliai, pavergtose tėvynėje. Mes visi, tėvynėje ir išeivijoje, dirbame bendram tikslui — lietuvių tautos ir lietuvių kultūros išlaikymui, tvirtai tikėdami, kad mūsų tėvynė vėl bus laisva ir nepriklausoma.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Kanados Lietuvių Bendruomenė didžiuojasi ir džiaugiasi veikliomis mūsų jaunimo organizacijomis, meniniais ansambliais, šokių grupėmis, choralais ir kitais vienetais, nes tik organizuotas jaunimas galės išlikti gyvas lietuvių, Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba ir apylinkių valdybos dėms visas pastangas įtraukti į lietuvių jaunimo organizacijas visą lig šiol nuolat stovintį jaunimą. Tenelieka nei vieno jaunolio ar jaunosios, kuris nedalyvautų bent vienoje jaunimo organizacijos veikloje.

ma. Mechaninis faktorius atsiranda iškrypus aortai (coarctation), kada širdis gali prapumputi kraują pro susiaurintą didžiąją arteriją tik pakelto kraujo spaudimo atveju.

Kitas įdomus kraujo spaudimo keitėjas yra supramenės liauka (medulinė dalis), kuri gamina epinofriną ir neropinofriną. Pirmasis yra indų išplėtėjas, o antrasis — siaurintojas ar spaudėjas; pirmasis mažina, o antrasis didina kraujo spaudimą. Šių hormonų sekrecija ir jų tarpusavio balansas yra simpatinės nervų sistemos žinioje (pas žmogų, kuris yra gimęs su normaliu kraujo spaudimu). Prigimtas (paveldėtas) aukštas kraujo spaudimas (bosaujant parasimpatinei sistemai), vaistai, nuodai, piktybiniai navikai sumažina simpatinės kraujo sistemos kortas; tokiu būdu balansas svyras; vieno ar kito hormono išskiriama per daug; įvyksta staigus kraujo spaudimo kritimas, apalpinimas ir šokas ar staigus pakilimas ir kraujavimas bei apopleksija.

Prailegintas šių mažų arterijų susiaurėjimas verčia širdį plakti ir veikti stipriau bei greičiau, kad prapumputų kraują pro susiaurintas kraujagysles; tai ir sukelia pastovų kraujo spaudimą.

(Bus daugiau)

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ REIKALU

Mokinių skaičiaus mažėjimas mūsų lituanistinėse mokyklose yra vienas didžiausių KLB rūpesčių. Šalia šeimos, lituanistinė mokykla yra pagrindinis veiksny lietuvių išlaikyti. KLB krašto tarybos sesija kviečia visas lietuviškas šeimas namuose vartoti tik lietuvių kalbą ir savo jaunimą nuo mažų dienų siųsti į lietuviškus vaikų darželius ir šeštadienines mokyklas. Krašto valdyba ir apylinkių valdybos įsipareigoja savo lėšas pirmoje eilėje naudoti lietuviškom mokykloms ir lietuviškam švietimui.

LŠU TELKIMO REIKALU

Išsiakojusiai bendruomeninei veiklai ir kovos už laisvą organizacijom trūksta minimalių lėšų. Visos KLB apylinkių valdybos kviečiamos susirūpinti stropesniu solidarumo įnašu rinkimu ir kitų lėšų telkimu Tautos Fondui, Kanados lietuvių Fondui, Vasario 16 gimnazijai, būsimam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui ir kitiems gyvybiniams lietuvių išlaikymo reikalams.

PADEKOS

KLB VII-sios krašto tarybos III sesija dėkoja visiems, ją sveikintiems žodžiu ir raštu.

Krašto tarybos sesija, išlausiusi krašto valdybos metinių pranešimų, reiškia didelę padėką visai valdybai, ypač jos pirm. dr. S. Cepui, už sėkmingą bendruomeninį darbą.

Didelę krašto tarybos sesijos padėką priklauso dr. M. Ramūnienai už lietuvių skyriaus suorganizavimą valstybinėje Kanados bibliotekoje Ottawoje.

Krašto tarybos sesija dėkoja „Gyvataro“ vadovui ponai G. Breichmanienai ir visiems gyvatariečiams Hamiltone už išvyką į Vakarų Kanadą, tuo stiprinant bendruomeninį ryšį su tautiečiais tolimose mūsų apylinkėse.

Abu Kanados lietuvių laikraščiai — „Teviškes Žiburiai“ ir „Nepriklausoma Lietuva“ nemokamai skelbė informaciją bendruomeniniams reikalais ir savo skiltyse stiprino bendruomeninę idėją tautiečių tarpe. Abiejų laikraščių leidėjams ir redaktoriams krašto tarybos sesija reiškia didelę padėką.

Didelę krašto tarybos sesijos padėką priklauso Ottawos apylinkės pirm. inž. A. Paškevičiui ir visai apylinkės valdybai, o taip pat ir visiems apylinkės lietuviams, už šio suvažiavimo sėkmingą suruošimą ir didelį jų vaišingumą.

Prezidiumas: A. Pocius, Dr. P. Lukoševičius, Dr. A. Jurkus.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

‘Laiškų Lietuviams’ straipsnio konkursas

Skelbiame konkursą parašyti „Laiškų Lietuviams“ žurnalui tinkamą straipsnį. Straipsnis turi būti ne ilgesnis kaip 3000 žodžių, pasirašytas slapta, vardžiu ir, įdėjus autoriaus pavardę bei adresą užklijuotame vokelyje, atsiųstas redakcijai iki 1971 vasario 16. Konkurse gali dalyvauti visi — ir vyresnieji, ir jaunimas. Skiriamos keturios premijos: I — 100 dol., II — 75 dol., III — 50 dol., IV — 25 dol. Konkursui parinktos šios temos:

1. Ko aš laukiu iš religijos?
2. Ar mūsų moralė kyla, ar smunka?
3. Kas mūsų spaudoje girtina ir kas peiktina?
4. Dabartinio mūsų jaunimo charakteristika.
5. Antrajam Jaunimo Kongresui ruošiantis:

a. Kongreso programa, jos lygis ir kokio amžiaus jaunimui taikoma.

b. Koks turėtų būti pagrindinis kongreso aspektas: akademinis, kultūrinis, socialinis, politinis?

c. Kaip sudominti jaunimą kongresu, kokios turėtų būti paskaitų temos, kokio pobūdžio linksmoji dalis?

Kiekvienas konkurso dalyvis gali rašyti kelias temas ir laimėti kelias premijas. Konkursui atsiųsti straipsniai tampa redakcijos nuosavybe. Nepremijuoti ir nespausdinti straipsniai bus grąžinami. Premijos bus įteiktos „L.L.“ metiniame parengime 1971 kovo 27 d. Jaunimo centre. Mecenatus ir vertinimo komisiją paskelbsime vėliau.

Dail. Jurgio Juodžio paveikslas — Kęstutis prie Trakų

Chicagoje dail. E. Marčiulionienės keramikos parodos atidaryme kalba poetė Julija Švabaitė-Gylienė. Nuotr. Z. Degučio

WORCESTER, MASS.

Tradicioniai Lietuvių Bendruomenės pietūs

Lapkričio 8 vietos ir apylinkės lietuviai pripildė didžiąją Maironio Parko salę. Vietos LB pirmininkas P. Stanelis padėkojo rengėjų vardu visiem už tokių gausių atsilankymą ir su pažindino su atvykusiais svečiais, kurių tarpe buvo Aušros Vartų parapijos vikaras kun. J. Bakanas, Šv. Kazimiero parapijos vikaras kun. J. Steponaitis, Bostono LB apygardos pirmininkas inž. Kučinskas, dailininkas J. Juodis; vėliau atvyko ir Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Bostono skyriaus Balso atstovas J. Kapočius ir kiti.

Šia proga pirmininkas iškėlė keletą visiem labai svarbių reikalų.

1. Suminėjo lietuviškas mišias. Kvietė visus lietuvius, net ir toliau gyvenančius, jose dalyvauti. Nedalyvavimo pasekmės aiškios: lietuviškų mišių neteksimė. Taip atsitiko Aušros Vartų parapijoje. Karštesnių nervų parapiečiai neapgalvotai bandė kaltinti kleboną už panaikinimą vienu mišių lietuvių kalba. Klebonas nėra kaltas, jei parapiečiai tų mišių nelanko. Atsiradus reikiama lankytojų skaičiui, vėl turėsime antras mišias lietuvių kalba.

2. Mūsų rengiami minėjimai, kaip tragiškųjų birželio įvykių, Vasario 16-tosios ir kiti, parapijų klebonų skelbiami tik per lietuvių kalba aukojamas mišias. Kreipsimės į abiejų parapijų klebonus ir prašysime, kad vienoki ar kitoki minėjimai būtų skelbiami ir per angliškąsias mišias, idant apie juos žinotų ir tie lietuviai, kurie lietuviškai nekalba.

3. Mūsų Šv. Kazimiero parapijos mokykloje negalima išreikšyti lietuvių kalbos dėstyto. Reikalausime, kad Lietuvos istorija, geografinė, lietuviški papročiai būtų dėstomi anglų kalba. A. a. P. Pauliukonis toje mokykloje kurį laiką buvo nuolatini lietuvių kalbos dėstytojas.

4. Turime gerą šeštadieninę mokyklą su puikiu mokytojų personalu. Aušros Vartų parapijos klebono kun. A. Volungio dėka turime puikias patalpas, gaunamas veltui. Turėtų nelikti mūsų kolonijoje nė vienos šeimos, kuri neleistų savo vaikų į šeštadieninę mokyklą.

Visi laukiami, nežiūrint jų lietuvių kalbos mokėjimo. Gili padėka buvusiam mokyklos vedėjui Baskui, kuris, išbuvęs šiose pareigose daugiau kaip 15 metų, nuo šių mokslo metų pradėjęs pasitraukti ne tik iš mokyklos vedėjo, bet ir mokytojo pareigų. Kada jo gyvenimo sąlygos leis, jis vėl mielai bus laukiamas mokykloje. Šiais metais mokyklos vedėjos pareigas eina praėjusį pavasarį mirusio a. a. P. Pauliukonio žmona — E. Pauliukonienė, mokytojos darbą jau dirbusi laisvos Lietuvos laikais.

Tolimesnis programos vedimas buvo perduotas kultūrinių pareigūnų vadovui P. Račiūkaičiui. Jis pristatė prelegentą dailininką J. Juodį.

Prelegentas, kalbėdamas tema "Mano tėvynė ir mes", kvietė visus perkrauti savo sąžines ir prisiminti, ką mes esame padarę savo tėvynei per 30 kovos metų. Worcesterio kolonija galinti didžiuotis savo atliktais darbais. Jo žodžiais tariant, tai žydinti lietuvių kolonija.

Atsidėkodamas L. Bendruomenės valdybai, dail. J. Juodis per kultūrinių pareigūnų vadovą įteikė jai dovaną, savo kūrinių-Lietuvos Vyti. Pirm. P. Stanelis šia proga pirminė, kad Bendruomenė visada nemokamai naudojasi gražiomis Maironio Parko patalpomis; todėl LB valdybos nutarimu ši graži dovaną įteikiama Maironio Parko šeiminkui, Labdaringos Draugijos pirm. K. Adomavičiui, idant ji puoštų šių patalpų sienas ir kiekvienam liudytų, kokiam tikslui jos tarnauja. K. Adomavičius išreiškė padėką trumpu žodžiu, primindamas, kad jis per 20 metų nėra matęs tokio menininko, kurio kiekvienas paveikslas žiūrovams kalbėtų apie Lietuvos praeitį, didybę, garbę, džiaugsmus ir priespaudą.

Bostono LB apygardos pirmininkas inž. Kučinskas sveikino visus ir kvietė vieningai dirbti.

Bostono skyriaus Balso atstovas J. Kapočius kvietė ir Balso seimą, įvyksiantį Bostone.

Šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto pirmininkas J. Sviklas kreipėsi į visus, prašydamas aukomis remti šeštadieninę mokyklą, kad ji būtų tvirta finansiniu atžvilgiu ir kad, atėjus vasarai, galėtume mokyklą.

los vaikučius išleisti į dainų šventę Chicagoje.

Meninę dalį atliko šeštadieninės mokyklos mokiniai. Vadovaujami Aušros Vartų parapijos vargonininko muz. Burdulo, jie padainavo "Į mokyklėlę", "Sėrėm žirgus Gardinė", "Su mokslu į rytų". Vyresniųjų grupė, akomponuojant stud. E. Pauliukonytei, padainavo liaudies dainelę "Plaukia antelė". Jaunesniųjų grupė padėklavo eilėraštį "Mamyte". Tautinių šokių grupę, vadovaujamą R. Padolskytės, pašoko Kalvelį, Lenciūgėlį ir Rugučius. Jiem akordeonu grojo aukštesniosios mokyklos mokinė A. Adrilaitė.

Pabaigoje vietos apylinkės LB pirm. P. Stanelis padėkojo dail. J. Juodžiui, šio parko šeiminkinei Kauševičienei ir visom jos talkininkėms.

NEW HAVEN, CONN.

Naujoji LB valdyba

Lietuvių Bendruomenės metiniame susirinkime valdybą išrinktieji asmenys pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Antanas Gruzdis, vicepirmininkė — Genovaitė Vėbrienė, vicepirmininkė — E. Vėbrienė, kultūros ir jaunimo reikalams — Albina Lipčienė, sekretorius ir iždininkas — Jonas Saulys, narys — Augustas Ramanauskas.

Svarbiausias valdybos uždavinys — suorganizuoti prie Bendruomenės jaunus lietuvius (įskaitant ir lietuviškai nemokančius). Pirmame valdybos posėdyje aptartas jaunimo organizavimo būdas. Antrame posėdyje reikaldas apsvaistytas konkrečiai.

Bendruomenės susirinkimas. Liet. Bendruomenės susirinkimą nutarta sukviešti lapkričio 29. Susirinkimas neeilinis. Apie Bendruomenės veiklą ir pačią Bendruomenę pakalbėjo dr. E. Vaisnienė, VI-tosios tarybos narė. Svečias Stasys Jakštas, neseniai grįžęs iš Ispanijos, pakviestas paskaityti paskaitą. Manoma, kad susirinkimas.

LOS ANGELES, CALIF.

Literatūros vakaras, rengiamas Fornito Bičiulių, įvyks Šv. Kazimiero parapijos salėje gruodžio 5. Dalyvaus K. Bradūnas iš Chicago ir vietiniai rašytojai.

Skaitytojų Kūčios parapijos salėje įvyks gruodžio 6.

Katalikių moterų kalėdinis pobūvis parapijos salėje įvyks gruodžio 13.

Naujų metų sutikimą parapijos salėje rengia parapijos choras. Pelnas skiriamas choristų kelionei į Dainų šventę apmokėti. Kitas Naujų metų su-

Padėkos maldą sukalbėjo Aušros Vartų parapijos vikaras kun. J. Bakanas.

Apygardos atstovai rinkosi į jiems skirtą salę posėdžiui; visa kita publika užtvindė antrąją salę, kurioje vyko dail. J. Juodžio kūrinių paroda.

Giliausia mūsų padėka priklauso dail. J. Juodžiui, atvežusiam mum parodyti savo kūrinius, išreiškiančius meilę Dievui ir tėvynei.

Negalime pamiršti ir mielo dailininko bičiulio S. Kontrimo. Jis dailininkui padėjo iš New Yorko atvežti savo kraitį, o atvažiuojant, vėl mielai visiem su nuosirdumu patarnavo bei patarė.

Prie daugelio paveikslų palaipsniui kilo viena po kitos pavardės šeimų ar pavienių asmenų, išigijusių juos savo nuosavybėn. Vienas jų — Vytautas prie Juodųjų jūrų — tapo Maironio Parko nuosavybe.

J.M.

Solistė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė spalio 24 Detroito dainų rečitalio metu. Nuotr. Jono Gaizūčio

Violetos Čižauskaitės-Balčiūnienės rečitalis Detroite

Dvidešimtpenkmėčių, dvidešimtmečių sukaityvių tvane išgirsti vienos dainininkės dainų rečitalį Detroite lietuviams buvo maloni atvangą. Spalio 24 Detroito ateitininkų sendraugijų skyriaus suruoštas Violetos Čižauskaitės-Balčiūnienės rečitalis kėlė džiaugsmingą nuotaiką. Pagrindinis džiaugsmas, kad Detroite pirmuosius savo scenos žingsnius žengusi Violeta, jau antrą kartą duodama detroitiškiams dainų rečitalį, pasirodo kaip rimta menininkė, vis stiprėjanti balsu ir dainavimo technika.

Džiugu, kad Lietuvių Namų salę klausytojai beveik pripildė. Salės akustika ypatingai gera vidutinio stiprumo balsui. Rečitalio vertę praturtino ir išnuomotas geras pianinas. Akomponavo Boies Whitcomb iš Clevelando.

P. V. Sarpaliaus "Dukružėlė", Vl. Jakubėno "Gėlės iš šieno", St. Simkaus "Pamylėjau vakar", J. Gruodžio "Aguonėlė", mūsų sopranų gana dažnai dainuotos dainos, šio rečitalio pradžioje džiugino solistės puikia lietuvių kalbos tartimi. Smagu, kad svetur užaugusi Violeta pagauva lietuviškas nuotaikas ir jas klausytojui perduoda. Liūdna ramios nuotaikos St. Simkaus daina "Sėdži po langeliu", mūsų įprasta dainuoti liaudiniu būdu, ši vakarą grįžo į sceną ir nušakmėję melancholiška nuotaika, kaip marių bangavimas. Tėvynės nostalgija nemeluotai skambėjo T. Makacino dainoje "Gimtinės dangus". Dar dainuota G. Gudauskienės "Piemėnėlis" ir E. Balsio "Daina apie Klaipėdą", savo melodija ir palaida linkstanti daugiau į pramoginės muzikos klasę.

Po aštuonių lietuvių dainų buvo dainuojamos bei pertraukos vokiškai J. Brahms "Aš tuonios čigonų dainos". Klausytojų dauguma pajuto, kad primiršta jau vokiečių kalba; galėjo tik gėrėtis solistės vaidyba ir nuotaikų įvairumu.

Po pertraukos girdėjome G. Rossini 3-jų dainų ciklą "La Regata Veneziana". Labai gerai solistė daro, kad dainas ar arijas, kurias dainuoja svetimom kalbom, programoje pateikia trumpom santraukom; taip pat pagirtinas lietuviškų dainų žodžių kūrėjų atspausdi-

nimas po kompozitoriaus pavarde.

Savo balso jėgą, muzikinį išsilavinimą, vaidybą ir kūrinio pergyvenimą stipriausiai solistė atskleidė G. Puccini arijomis "Taip, aš vadinausi Mimi (iš La Boheme), "Ar nepasigailai" (iš Tosca), "Sola, perduta, abbandonata" (iš Manon Lescaut) ir Santucos Romanso iš operos Cavalleria Rusticana (P. Mascagni), kuriuo koncertas buvo baigtas.

Tie, kurie dainininkę girdė, jomė nuo jos pradžios mokyklos laikų, galime tik stebėtis milžiniška pažanga, ypač po studijų Italijoje. Lietuviškoji auditorija gali džiaugtis, o detroitiškiai ir didžiuotis, kad, nežiūrint Fordo dūmų, išauginome naują dainininkę, kuri savo rečitaliais mūsų gyvenimą daro gražesni.

P. Nafas

WATERBURY, CONN.

Dail. Adomo Galdiko pomirinė apžvalginė paroda rengiama gruodžio 5 ir 6 dienomis Šv. Juozapo mokyklos salėje, 29 John Street.

Oficialus parodos pristatymas ir akademija įvyks gruodžio 5; šeštadienį, 7.30 v. v. Apie dailininko kūrybą ir asmeninį kalbės Tėv. Leonardas Andriekus ir M. Avienėnaitė.

vav

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui auکوjo

1000 dol.: J. Mackevičius, Brooklyn, N. Y., garbės fondatorius.

Po 100 dol.: Vysk. V. Brizgys, Chicago, Ill., J. Savukynas, Newburyport, Mass., V. Blazaitis, Baldwin, N. Y., V. Katinas, Richmond Hill, N. Y., ir N. N., Brooklyn, N. Y.

Po 50 dol.: A. Stuporienė, J. Botyrius, Brooklyn, N. Y.

30 dol.: P. Tuzapaitis, Middle Village, N. Y.

25 dol.: A. Barris, Brooklyn, N. Y.

Visiem aukojusiem teatlygina Visagalai!

Iamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasitūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— JAV LB tarybos prezidiumas šiuo metu praveda tarybos korespondencinį posėdį. JAV LB tarybos pirmininkas inž. Vytautas Kamantas ir sekretorius Vaclovas Kleiza lapkričio 15 pasiuntė visiem tarybos nariams laiškus su įvairiomis informacijomis. Tarybos tvirtinimui pateikta naujoji 10-ties asmenų JAV LB centro valdyba iš Philadelphia, pristatyta JV LB cv pirmininko inž. Vytauto Volerto. Tarybos nariai pasisakys dėl ateinančios sesijos laiko, vietos ir darbotvarkės. Pasiųlyta tarybos sesiją šaukti 1971 sausio 16-17 Philadelphia.

— Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos (WUCWO) suorganizuoti pasitarimai moters asmenybės ugdymo klausimais įvyko spalio 12-14 Turoute, Belgijoje. Po tarptautinių pasitarimų ten pat spalio 16-20 įvyko pasaulinis katalikių moterų organizacijų atstovų suvažiavimas. Dalyvavo atstovės iš 65 pasaulio kraštų. Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Pasaulinei Sąjungai abiem atvejais atstovavo B. Slepetytė — Venskuvienė iš Paryžiaus ir V. Zemaitienė iš Romos. B. Venskuvienė spalio 10-12 taip pat dalyvavo Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos tarptautinio biuro posėdžiuose.

— Kanados lietuvių kunigų vienybės metinis suvažiavimas įvyko lapkričio 10 Londono, Ont. lietuvių parapijos klebonijoje. Referatą apie autoriteto ir religinę krizę skaitė kun. dr. J. Gutauskas. Pranešimą apie Vasario 16 gimnaziją padarė tėv. A. Bernatonis, OFM Cap. Naujon valdybą išrinkti: pirmininku prel. dr. J. Tadaras, kas, ižd. tėv. P. Barius, OFM, sekr. tėv. R. Sakals, OFM.

— Maestro Aleksandras Kučūnas, pakviestas Chicago Lietuvių Operos, apsigyveno Chicagoje ir čia vėl pradeda išjungti kultūrinį gyvenimą. Mūsų operoje jis bus dirigentu ir meno vadovu. Tas pareigas maestro jau pradėjo eiti.

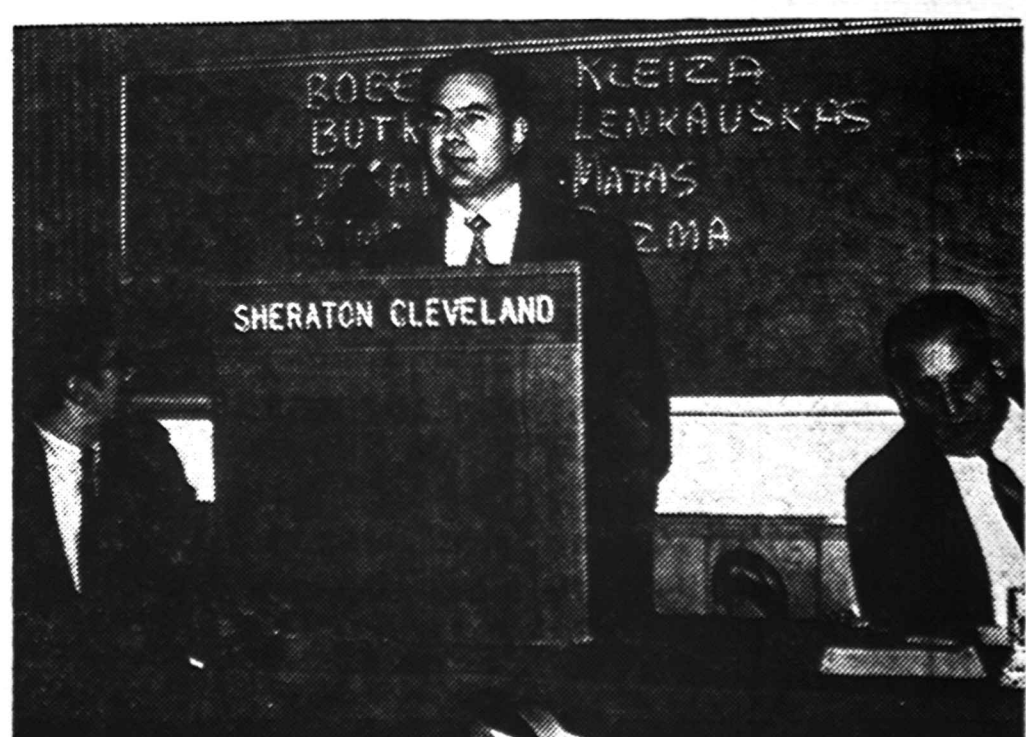
Sioje parodoje bus galima pamatyti dar nekuomet parodoje neįstatytus, senuosius iš Europos atvežtus ir šiame krašte sukurtus naujausius A. Galdiko paveikslus. Taip pat bus galima išgyti šio žymaus dailininko kūrinių.

Parodos lankymo valandos: gruodžio 5, šeštadienį, nuo 2 v. popiet, iki 9 v.v.; gruodžio 6, sekmadienį, nuo 9 v. r. iki 6 v.v.

Parodą rengia N. P. Marijos Seserų Rėmėjai Waterburyje.

LB Tarybos naujai išrinktas prezidiumas svarsto savo problemas. Iš k. į d. dr. E. Lenkauskas, dr. J. Matas, pirm. V. Kamantas (atsukęs nugarą), V. Kleiza, dr. A. Razma. Nuotr. J. Gailos

Tik ką išrinktas LB Tarybos prezidiumo pirmininkas V. Kamantas kalba sesijos metu Clevelande. Dešinėje buvęs prezidiumo pirmininkas dr. P. Vileišis, kairėje sekretorius A. Barzdukas. Nuotr. J. Gailos

Liet. Stud. s-gos suvažiavimas Clevelande

Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas vyksta. Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 26-28, Clevelande, Pick-Carter viešbutyje.

Viešbutis yra pačiam miestui centre, lengvai pasiekiamas visom susisiekimo priemonėm. Registracijos mokestis — 15 dol. Iš tos sumos bus įskaitomas nario mokestis ir duodami bilietai į tris šokių vakarus. Užsiregistravusieji viešbutį vienam kambarys — 9 dol., dviem — 11 dol.

Centro valdyba kviečia kuo greičiau dalyvauti suvažiavime, kuris yra jau 20-tasis šios sąjungos suvažiavimas.

Suvažiavimo programa

Suvažiavimas prasideda lapkričio 26, ketvirtadienį. Registracija 10 val. Posėdžiai — 1 val. Tą dieną bus du simpoziumai; vienas — studentų tarporganizaciniai ryšiai, antras — lietuvių studentų kryptis 1950-

1969. Vakare susipažinimo vakaras.

Penktadienį: registracija 10 val., 12.30 — antras darbo posėdis. Toliau — anglų kalba paskaita apie Lituanus žurnalą, skaito John Cadzow. Kita paskaita — Lietuvių studentų identiteto krizė, — skaito dr. Vytautas Bieliauskas. Vakare — poezijos vakaras, kuriame dalyvauja Indrė Damušytė, Algis Garliauskas, Eglė Juodvalkytė, Algis Lapšys, Austė Pečiūnaitė. Po literatūros vakaro — šokiai.

Šeštadienį, lapkričio 28, registracija — 10 val. Trečias darbo posėdis — 12.30 v. Tame posėdyje bus komisijų pranešimai, istorinė apžvalga bendradarbiavimo klausimu, dr. A. Salio įspūdiškai išokupuotos Lietuvos, Jaunimo kongreso reikalai ir ateities planai.

Suvažiavimas uždaromas 6 v. Uždarymo vakare programą atlieka Hamiltono tautinių šokių grupė Gyvataras.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• Amerikos didmeistris Bobby Fischer ir Mongolijos — T. Uitman pirmąją tarptautinę pirmenybę, Ispanijoje. Po 4 ratų abu turėjo po 3½ taško. Bobby Fischer pirmame rate sužaidė lygiomis su Vak. Vokietijos W. Hübner, o po to įveikė iš eilės: Smyslovą (Sov.), Addisoną (JAV) ir M. Filip (Čksl.). Greta Fischerio, sensacingas pergalės pasiekė Mongolijos atstovas Tindev Uitman. Jis laimėjo prieš amerikietį Reshevskį, jugoslavą Matulović ir Filipinų — Nuraną. Lygiomis sužaidė su Gligorič (Jgs.). Garsus danas Larsen, atrodė, laimės paskutinę partiją prieš Brazilijos Mecklingą ir turės 3 taškus. Šeši pirmieji iš šių 24 varžovų pateks į sekantį 1972 m. pasaulio kandidatų varžybų. Sovietų spauda nedvejoja, kad amerikietis Fischer ir danas Larsen bus tarptautinių čempionų. Sovietai iškelia nepaprastą Fischerio įėgą ir jo mišinišką kovingumą.

• Algii Makaitiui, naujamam So. Bostono Lietuvos I komandos kapitoniui, nelgait teko vadovauti šiai komandai, nes pastaroji atsaukta iš Bostono tarptautinių varžybų, neįgalint žaisti penktadieniais, kaip skirta pagal tvarkaraštį. Palikta tik viena Lietuvos A komanda, kuri dalyvaus MET lygos A diviziono varžybose. Ji bus tokia: Algis Makaitis, Kazys Merkis, Jurgis Zozas, Kestutis Makaitis, Bronius Skrabulis (komandos kapitonas) ir atsargoje Andrius Keturakis, ir Rimas Karosas. Šį penktadienį Lietuvos A žais su Harvardo Universiteto A komanda. So. Bostono LPD klube. Pradžią 8 v.v.

• Vilnietis Vladas Mikėnas dalyvaus 8.m. Sovietų finalinėse rungtynėse, kurios prasidės gruodžio mėn., Rygoje. Toms pirmenybėms ji ruošia žymus estų didmeistris Paul Keres.

• Tarptautinį moterų turnyrą Halėje (R. Vokietija) laimėjo taškentietė V. Borisenko ir V. Novara (R. Vok.).

SPORTAS

SKAUDUS PRALAIMĖJIMAS

Lapkr. 13 d. Darbininko numeryje išspėjome, kad White Plains bus kietas ir nemalonus priešininkas. Tai, deja, ir pasitvirtino. Prie pralaimėjimo pasekme 0:3 (0:2) prisijungė skaudus Mrozinsko netekimas. Sužeistas petys, ir jo ilgokai, atrodo, aikštėje nematysime. LAK žaidė šios sudėties: Klivečka I; Vainius II, Bagdžiūnas I, Česnauskas, Kreicas; Budraitis (Mrozinskas), Vainius IV (Bileckis); Riauba, Klivečka II, Budreckas, Šileikis. Priešininkas žaidė kietai ir mūsiškių nesigailėjo. Tokiom rungtynėm dar trūksta mum patyrimo. Trūksta komandai dar ir vadovaujančios rankos. Neblogai sužaidė antrame kėlinyje Budraitis, na ir Vainius IV. Puolime atkrito Šileikis. Geriausias momentas antrame kėlinyje. Geru Klivečkos II padavimu, Budreckas prasižėžia pro White Plains gynimą. Deja, stiprus šūvis atšoka nuo virpsto. Klivečka I prisimintinas kaip geras ir prityręs puolikas. Vartuose jį laikyti tikra nuodėmė. Žaidybiškai atletai gerame kėlinyje. Taktiškai tai dar ne. Seštadienį mažytiai išplėšė dar vieną pirmenybių tašką, baigdami su BW Gottschee 0:0.

Atletas

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas. Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvius jaunuosius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati. Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo. Norint informaciją, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

SAM & PAUL DRY WALL, INC.

Rt 527 Whitestone Rd. Jackson, N.J.
201—363-8035

DANKO & DEVITO

82-06 Astoria Boulevard
Jackson Heights, N.Y.
Call 651-5252

JOSEPH SALVATORE & SON
Serving North Bronx since 1921
Roofing - siding - leaders - gutters
Flat Roofing
1191 Yonkers Ave near 241 St
Bridge Call 914—237-0683

CAPITAL UPHOLSTERY CO.
Inc.
Manufacturers of fine furniture
42 Orange Street
Newark, New Jersey
Call: 201—624-2135

**WILLIAM A. SMITH
& SON INC.**
EXCLUSIVELY INSURANCE
380 Broadway Newburg, N.Y.
Call 914—561-1706

BILL ARCOLA
Servicer open 7 days a week
General Auto Repairs
and Towing Service
West 153 State Highway No. 4
Paramus, N.J. 201—845-9850

BRANFORD AUTO BODY
524 Kearny Ave. Kearny, N.J.
Collision repairs painting fiber glass
work welding and towing
Call: 201—997-1170
or 201—621-9873

JOE MAURICE
RUBBISH REMOVAL
Home Owners
Attics - Basements - Yards
Covered by Insurance
Industrial and Commercial
Apt. houses, cellars, factories
Low Rates
CALL 665-2143
"Thank you very much"

ROY K. DAVIS
BUS COMPANY
269 New York Avenue
Huntington, L.I.
516 HA 7-0011

PCNDEROSA
CHAR BROIL
RESTAURANT
AND STEAK HOUSE
Open 7 days a week
293 Broad Street
Bloomfield, N.J.
Call 201—748-3900
Smorgasbord every Sunday \$2.00

GUS SCHLAIR'S
SONS INC.
IRON WORKS
577 Jackson Avenue
Bronx, New York
Call: CY 2-1380

JIM'S CITGO
SERVICE STATION
Open 7 days a week
We do general auto repairs
and towing service.
Tires - Batteries - Accessories
478 Broad Street
Bloomfield, New Jersey
CALL: 201—743-9851

Greetings to all our friends
and customers!
PATANO BROS.
CORP.
24-52 90th Place
Jackson Heights, N.Y.
CALL: HA 4-1670

Bob's

Flying A Servicenter
General Auto Repairs
Brakes - Ignition
Air Conditioning
Tires, Batteries
Flying A Products

1201 Victory Blvd. 447-9034
Open 6 AM to Midnight

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm Anastasi B S
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11424
WE DELIVER
Michigan 2-4130

HAPPY THANKSGIVING DAY

SANTANA'S
PASSAIC ELECTRONIC
163 Passaic St., Passaic, N.J.
(201) 471-2793

ATOMIC CESSPOOL CO.
"Chemical Specialists"
Cleaning cesspools the modern way
Electric Roto Rooter service
Call:
(516) 249-1647 — 643-9841

CORNER FLOWER SHOP
Established 1936 — Open Sundays
2 blocks from Maimonides Hospital
F.T.D. SERVICE
4828 New Utrecht Avenue
Phone GE 8-6123

SEA FOOD HOUSE
Upper Vailsburg section of Newark
(1 block above Stuyvesant Ave.)
Superb Italian Cuisine and
Take Out Dinners,
Shrimp in the basket, Fish 'n Chips,
Steaks, Burgers, Chicken.
995 South Orange Avenue, N.J.
201—374-4941 — Closed Sundays
Thanksgiving Day
"Turkey Dinner Special"

ESQUIRE CLUB

461 Clove Road
STATEN ISLAND
Your Genial Hosts
RAY & CLAIR MARZULLO
Call 442-9625

TONY DE CANECA
TAVERN and RESTAURANT
72 Elm Road, Newark, N.J.
Good Food and Service
Call (201) 589-0376

Uprite Construction Co.

Inc.
CONCRETE WORK
7 Fourth Street
New Rochelle N.Y.
914—636-4485

Artie's

Auto Body and Repairs
All makes and models
Pick up and delivery
Towing service Collision exp
Body and Paint foreign and
American. Insurance estimates
gladly given — 273-4969
1851 Richmond Terr.
Staten Island

Torre's

**ITALIAN
RESTAURANT**
Neapolitan Dishes
Our Specialty
Open 6 days a week
Closed Tuesday
CALL 256-1140

Spiritos

**TAVERN AND
RESTAURANT**
Serving Italian Meals
for over 35 years
714 Third Avenue
Elizabeth, N.J.
Call: 201—351-5414

Sun Corners

Open 7 days a week
Complete automotive service
Tires batteries and
accessories
317 W. 230th Street
Riverdale, New York
Call: KI 6-9628
or TU 4-1313

PHILLIPS Funeral Home

For Integrity, Dependability
and Ethics
79-22 Metropolitan Avenue
Middle Village, Long Island
Call: TW 4-8389

GAIL'S STATION LUNCH

356 Cedar Lane
TEANECK,
New Jersey
(201) 836-9891

HAPPY THANKSGIVING!

SOUND ONE, INC.
35 West 45th Street
New York City, N.Y.

GERBER and PANCANI
ARCHITECTS
99 Morris Avenue
SPRINGFIELD, N. J.
201—467-1710

HIGHBRIDGE MOBIL
SERVICE STATION
Open 7 days a week
General Auto Repairs
Brakes and Tune Ups
Washington Avenue
Highbridge, N.J.
Call 201—638-9922

**BENJAMIN
RUBINSTEIN**
OPTICIANS
New Jersey's Most Progressive
Hi-Way Eyeglass Center
E 64 Route 4, Paramus, N.J.
Call 201—843-2022

The LILLY PAD

Featuring original designs
by Lilly
Custom made dresses
and sportswear
Open 6 days a week
9 to 5
By appointment.

60 Main Street
Milltown N.J.
Call 201—545-0043

IMMEDIATE DELIVERY

Brand New
1971 DUSTER

FACTORY
AIR CONDITIONED
AUTOMATIC
TRANSMISSION
225 CID Engine, Vinyl interior
all standard factory equipment
Wide choice of colors.
\$2727. —
All charges included except
Sales Tax
(no tax for out of state resid.)

QUEENS VILLAGE
Chrysler Plymouth
214-70 Jamaica Ave.
Queens
HO 8-2800
5 min from Throgs N. Bridge

CANAL MEN'S SHOP A FAMILY PLACE

250 Canal Street
New York City
Call CA 6-4932

MARIO'S AUTO INSPECTION
Repair, head lights, wheel alignment.
If you want your car to go —
see "Mario", Owner

Mayville, N.J.
Opp. State Inspection Station
(609) 465-5607

FORLINI'S RESTAURANT

Private parties accommodated
Authentic Italian cuisine
Free parking
Saturday - Sunday and
daily after 5 PM.
Ask for Frank
Freddie or Hugo!

962-9316
Alt. call WO 2-8728
93 Baxter St., N.Y.C.
For reservations call:
349-6779

PIERCE COACH LINE Incorporated

SCHOOL BUSES
AND COACH
FOR CHARTER
Call Ext. 9 for rates

Mineola Avenue
Roslyn, L.I. N.Y.
(516) MA 1-2210

PUPPY WORLD INC.

"Puppies" — all breeds
AKC registered
Accessories and supplies
We also carry a complete line
of tropical fish and accessories
also dog grooming — one of
the largest pet centers.
Deposit holds gift for Xmas.
Inquire about our free gift
certificate with ea. tank set up.

28-42 Middle Country Road
(Georgetown Manor
Shopping Center)
Call (516) 585-8800

The beautiful Coach House
Restaurant for casual
elegance and distinctive
dining

THE COACH HOUSE

Your Hosts —
Mary "Opal" Meila
and John Drozjock
Open 7 days for dinner,
Luncheon
Mon. thru Fri.
Old Tappan Road
Old Tappan, New Jersey
Call for reservations
201—768-6530

**CLOVERLEAF
GARDENS**
272A Roanoke Street
Woodbridge, N.J.
Call 201—636-2980

**EDENWALD
CONTRACTING
CO.**

461-3000
151-45 6th Road Whitestone, L.I.

GARDEN MOTEL

Open All Year Round
A Family Place

560 Route 17
RAMSEN N.J.
Call 201—327-7300
Mr. Mrs. John Cadillac

Floyd's TEXACO SERVICE STATION

Open 7 days a week
General auto repairs
and towing service
Tires, batteries and
accessories
956 Bergen Street
Newark, N.J.
Call 201—242-8860

ELMONT BAKERY

Open 7 days a week
Finest of Bread
Cakes, Pies
We specialize in wedding
cakes
1556 Hempstead Turnpike
Elmont, L.I. New York
516—437-5455

ANDY'S WINES and LIQUORS Inc.

184 Myrtle Avenue (bet. Flatbush Ave. & Navy St.)

Brooklyn, N.Y. 11201 — Tel. 875-3991-2

Didelės nuolaidos visoms gėrimų rūšims: Bourbons, Vodka, Scotch, Ruginei, Vynams, Šampanams ir kitiems gėrimams ... kur yra didžiausias pasirinkimas, vieta automobiliui paskatinti ir, užsakius didesnius kiekius, pristatomi į namus.

Happy and Joyous
Thanksgiving Day
to all our friends and depositors

FIRST NATIONAL BANK OF HOPE

Hope, New Jersey

GENERAL CONTRACTORS

KUHN, SMITH & HARRIS, Inc.

BUILDING CONTRACTORS
KUHN, SMITH & HARRIS CONSTRUCTORS, Ltd.
PROFESSIONAL ENGINEERS

Established 1921

Thornton E. Smith, F.Asce. President
Michael F. Lagana, F.Asce. Vice Pres.

159 WEST 33rd STREET
NEW YORK, N.Y. 10001
(212) 564-4983

Banking, Commercial and Institutional Construction
Supervising Engineers and Construction Managers
in New York, New Jersey and Connecticut.

Tremties knygnešystės ženkle

Knygos, naujai išleistos Sa-
leziečių Romoje, jau yra atke-
liavusios į New Yorką ir yra
sukrautos Balfe:

Nardžio pulkas, 2 dol.
Lapė Snapė, 2 dol.
Paskendusi piliis, 2 dol.
Tinginė ir Darbštutė, 2 dol.
Liūdnam linguoja lelija, 2
dol.
Archimedas, 3 dol.
Katekizmas, K. Zitkaus, 2
dol.
Ugnies žirgas, 4 dol.

Anksčiau išleistos knygos:
Giesmynėlio palydas, kun. K.
Senkaus, 8 dol.

Gyvenimo keliu, 2 dol.
Neklaudžados, 2 dol.
Jaunojo galiūno keliu, 2 dol.
Keturi valdovai, 2 dol.
Garbė Dievui, giesmynėlis,
3 dol.
Šiai dienai ir rytojui, 1.50
dol.
Vaikų auklėjimas šeimoje,
1.50 dol.

Lietuviškoji išeivija, 2 dol.
Sv. Jonas Bosco, 5 dol.
Don Kamilius mažasis pa-
saulis, 2 dol.
Ukė Wagū, 2 dol.
Sirdies nuolaužos, 2 dol.
Didysis Reizas, 2 dol.
Dantės Naujasis gyvenimas,
2 dol.

Dar yra ir daugiau vaikam
naudingų knygų. Šias knygas
galima gauti Balfo centre, 105
Grand St., Brooklyn, N. Y.
11211 pas platintoją Zaraus-
ką, taip pat ir Darbininko ad-
ministracijoje.

Darbininko menišką kalen-
darių 1971 metam skaitytojai
gavo šiomis dienomis. Kas nori
kalendorių gauti didesni kiekį,
prašom kreiptis į Darbininko
administraciją. Už kalendorių
visi skaitytojai prašomi spau-
dai paremti prisijūsti bent po 1
dol. Už paramą Darbininko ad-
ministracija iš anksto dėkoja.
Ta pačia proga visi kviečiami
surasti naujų skaitytojų, ku-
riems duodamas didelis papigi-
nimas. Žiūrėkit skelbimą —
Kviečiam talkon!

MALE - FEMALE.

GENERAL FACTORY HELP
Steady jobs Salaries \$74-\$100. Good
working conditions — ALL STATE
EMPLOYMENT AGENCY 400 E.
148th St. N.Y.C. Call 635-9818

HAIR STYLIST preferably Europe-
an trained, must be clever and ex-
perienced. Elegant salon, Syracuse,
N.Y. Joseph Hair Stylist, Presiden-
tial Plaza, Syracuse, N.Y. Call 315
—422-3195 - 3194.

EXPERIENCED OPERATORS
On Merrow and Singer Machines
Complete on Dresses
1157 Southern Boulevard, Bronx
Ask for PANCHO
Tele. 212-842-6220

OPERATORS
Experienced on Singer and Merrow
machines on dresses — steady good
pay. Apply —
1157 Southern Blvd. Bronx N.Y.
212-842-6220

Career Opportunities in CIVIL ENGINEERING

HIGHWAYS (Design, Construction, Maintenance); MATERIALS;
SOILS; PHYSICAL RESEARCH; TRAFFIC; STRUCTURES; and
TRANSPORTATION PLANNING. NY State residency not required,
U.S. Citizenship required \$13,528 - \$16,243 (6% increase effective
4/1/71). ORAL TEST ONLY. Requirements: Bachelors degree in
Engineering, Professional Engineer's license, 1 year of satisfactory
engineering experience in the specialty for which the candidate is
applying. Write to: Director of Personnel, Box A

New York State Department of Transportation
Bldg. #5, State Office Campus, Albany, N.Y. 12226
New York State is an Equal Opportunity Employer

Ilgai išliekanti ir atmintina dovana Kalėdom ENCYCLOPEDIA LITUANICA

361 W. Broadway, So. Boston, Mass. 02127 • Tel. (617) 268-7730, Vakare — 282-2759

H. W. FEMALE

LADIES — THINK MINK!
\$18 guaranteed for 3 hours work.
Present New Elegant Mink & Oil
Cosmetics.
Call 516-579-4060
From N.Y. Call Collect

SEWING MACHINE OPERATOR
Experienced with all types of ma-
chines to do duplicate sampler for
large lingerie manufacturer. Bene-
fits, good working conditions. Call:
Mr. S. — 686-5625

R.N. NURSES — New York State
license required. 3-11 shift full and
part time for Nursing Home. Nyack
Manor Nursing Home — Call: week-
days 914-268-6861

Woman, mature, exp for diversd
office duties. Take dictation, type
45-50 words/min.; well versed in
filing, billing, good at figures and
record keeping. Good start. salary.
For appointment call Mr. Lagowicz
201-621-9144, LIGHT ELECTRIC
CORP. Newark, N.J.

MACHINE OPERATORS
Full or part time—optical work
Some mechanical ability required.
Full benefits 40 hours incentive pay
PHILIPS LENS
700 Cedar Ave. Middlesex Borough,
New Jersey — 201-356-1461

GIRLS! Are you the Right Girl doing
the Wrong Job? If you are or
were selling cosmetics, detergents,
jewelry etc. and find difficulty
making \$200-\$400 each week, call us!
We have the greatest ground
floor, high earnings opportunity for
girls in 10 years. We will train and
pay you weekly to call on retailers
for repeat orders. No competition.
N.J. area only. Call (201) 264-0030

Temporary No Fee
JUMPING JOBS —
SKY-HI \$
Stenos - Typists - Clerks
GAL FRIDAY
106 E. 41st St. N.Y.C. 687-7210
25-02 Bridge Plaza So. LIC RA 9-7220

DISPLAY

LITCHMORE CONST. CO.
General Alterations and Repairs
All Work Guaranteed
(Lic. 764048)
We take pride in our work.
733 Utica Ave. Brooklyn, N.Y.
Call 212-493-3774

MAINTENANCE
GENERAL BUILDING
Home improvements, violations re-
moved, all licensed personnel. We
take pride in our work. 369 Utica
Avenue, Brooklyn, N.Y. — Call:
771-9659

F. A. MORALES
FURNITURE STORE
Furniture for the Entire Family
Late Nite Monday and Friday.
241 (243) Monroe Street
Passaic, N.J.
201-777-7234

CHRISTMAS — NEW YEAR'S
Hunter House Ski Chalet Dec. 24 to
Dec. 27: 4 days, 3 nights, 6 meals —
\$65; Dec. 31 to Jan 3: 4 days, 3
nights, 6 meals — \$65; Package
weekends from \$42. Send for free
color brochure — Hunter House Ski
Chalet, Hunter, N.Y. 518-263-4611

International Florist flowers for all
occasions weddings, communions &
confirmations. 175 Ferry St., New-
ark, New Jersey, 201-589-5522

LINCOLN AVE. PET SHOP
Open 7 days a week
A Pet Shop specializing in Birds
and Tropical Fish.
281 Lincoln Avenue
Orange, N.J. Call 201-676-7518

Kas norėtų skelbti Darbininke
prašomas skambinti:
GL 2-2923

SERVICE

MARIO'S Auto Inspection Repair
Station headlights adjustment wheel
alignment, motor tune-up & brake
service, Shell Bay Ave Mayville, NJ
Cape May Court House opp. State
Inspection Dep. Sta. 8 AM - 5 PM
Closed Sun-Mon. Owned & operated
by Mario De Santis. If you want to
go "See MARIO". Call 609 465-5607

Nostrand Beauty and Wig Center
Hair straightening, cold wave perm.
1280 Nostrand Ave. Bklyn. No ap-
pointment. IN 2-9751 / BU 4-9450

George & Sons Texaco Open 7 days
a week, Road service, mechanics on
duty all time. 239 Chancellor Ave.,
Newark, N.J. — Call 201-929-9647

BOUNDARY
DELIVERY SERVICE
WE DELIVER
FROM DOCUMENTS
TO PACKAGES
We take pride in our work
Call TE 6-2210 or
SO 8-4262

MEDLEY WAKEUP
SERVICE
Can't Depend on your Alarm —
Let Medley Awaken You.
Low Rates
• 871-5177 •

BOGDENS GULF
SERVICE STATION
Open 7 days a week. General auto
repairs and towing service, tires,
batteries & accessories. State Hwy.
35 & Sea Girt Ave., Sea Girt, N.J.
201-449-9836

PAINTER
INSIDE AND OUTSIDE
All Work Guaranteed
We take pride in our work!
MR. DIMOPOULOS
4117 Astoria Blvd., Astoria
Call 274-9359

New Standard Auto Body Shop —
Collision experts & insurance prob-
lems. 512 Elizabeth Ave. East Lin-
den, N.J. 201-486-8770 Bill Daniels

Our Lady's Retreat House at Gray-
moor Rt. 9 Garrison, N.Y. 10524 —
914 GA 4-3300. Open Retreat for
women Nov. 6-8; also for HS girls.

Aluminum Siding ½ price! 3 colors,
wood, cedar, custom siding and roof-
ing available. Terms & installation
(516) 223-5011 — (212) 343-1220

APOLLO COLLISION
Painting Expert, Collision and In-
surance work, Chassis straightening
American - Foreign - Sport - Cad-
illacs. We take pride in our work!
1069 60th Street, Brooklyn, N.Y.
Call 438-1247

FREESON
CUSTOM WOODWORK
Cabinet making - Formica work
Interior Carpentry
We Take Pride in Our Work
84 Beverly Street, Irvington, N.J.
Call 201-374-8484

SPECIAL OFFER
ON CHILD PHOTOGRAPHY
One big beautiful Black & White
Portrait of your Child
taken in your own home only
\$5.00 8x10 — Call 857-3180
for appointment.

SINGER AUTHORIZED
We Repair all kinds of Sewing
Machines in your own home.
Household and Factory Machines.
CALL MR. LIRIO
427-9895 427-9875

JOHNS
IRON WORKS
Railings - Cellar Doors - Porch
Aluminum and General Welder
14 Davis Street East Newark, N.J.
Call 201-484-4333

PETE'S Dog Grooming & Boarding
\$8 for small dogs — 44-12 Hough
Place Far Rockaway — Call (212)
471-2951

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY
COMPANY
Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11205
— Allen R. Shipley —

H. W. MALE

Cabinet makers, wood finishers and
foreman for finishing dept. for desk
factory in Irving, N.J. Arnold Fur-
niture Mfg. Inc. Call 201-399-0505

MEN'S HAIR
STYLIST
Must be experienced. Top salary —
AUGIES MEN SALON, 200 E. 9th
Street Rockaway, New Jersey, Mor-
ris County (New Jersey area). For
information call days 201-627-9656
after 7 PM 201-625-1265

DIE MAKERS
1st and 2nd Class
Up to \$4.50 per hour for qualified
men, overtime, benefits incl Life &
Health Insur, dental plan, liberal
pension and paid vacation. Air-con-
ditioned factory. Also looking for

MACHINIST
1st and 2nd Class
Apply in person Monday - Saturday
Stewart Stamping Corp.
630 Central Park Avenue
(2 blocks North of Raceway)
Yonkers, New York

AUTO PAINTER
MUST BE \$200.00
PER WEEK
OR OVER CALIBER.
CALL (212)
658-5900

Campus Safety Officers — Career
minded men join the staff of Tem-
ple University exp. is not required.
Diplomatic, energetic, alert, H.S.
Grads are needed for career oppor-
tunities. Receive 15 College credits
upon completion of 30 days of the
job training course. Liberal benefits.
\$2.95 to start: \$3.10 per hour after
30 days training; 2 mo. later—\$3.34
per hour and after 18 months of
service \$3.75 per hour. Call: (215)
787-7174.
An Equal Opportunity Employer

OPERATORS, EXP.
ON SINGER MACHINES
Complete Garment on Dresses
ASK FOR PANCHCO
(212) 842-6220

MAINTENANCE
SUPERVISOR—CLEANING
Good oppy. Car helpful. Hrs. Mon.
thru Thurs. 6am-2:30pm; Fri. 6am-
9pm; Sat. 6am-11:30am. — Salary
about \$175 week. Fringe benefits,
hospitalization. Call 889-6194.

"DRIVER" for Parts
to drive around Hicksville, Hunting-
ton, Plainview, and Westbury areas.
Salary, plus benefits, Union shop.
5 days, 40 hr week, 8-5 PM Monday
thru Friday. Call Al Krug (Parts
Dept.) (516) IV 3-1285

STOCK CLERK
To Work in Parts Dept.
— For incoming automotive parts.
Salary plus fringe benefits in Union
shop, 5 days, 40 hr week, 8-5 PM
Mon. thru Fri. Call Al Krug (Parts
Dept.) (516) IV 3-1285

"BUTCHER'S HELPER"
wanted with some experience
Call — 384-1853

DESK CLERK — MALE
Full time, 35 hour week. Off days
on weekdays N. CR experience re-
quired. Must speak fluent English.
HOTEL DORSET
30 West 54th Street
New York City

Part Time — Full Time Its still
great! — XMAS MONEY!
\$500 WEEKLY
Possible in Comm. Car nec. will
train. Sell X-pand homes
X-PAND 467-7927
846 Nostrand Ave.

PLANT LABORERS, CHEMICAL
MAINTENANCE MAN, 2 Trainees
needed immediately: Fine Organics,
Inc., 205 Main St., Lodi, N.J.

Lietuvių Katalikų Religinė
šalpa prašo padėti lietuviam,
atsidūrusiam Lenkijoje. Vienas
iš daugelio laiškų: "Kad nereikė-
tų ilgai spėlioti, kas rašo ir ko
prašo, tuojau parašysiu, kad
jau keletas šeimų gavo iš Jūsų
maldaknygę "D. Ramybės Sal-
tinis". Kadangi pas mus tokių
nėra, tai su prašymu kreipiuo-
si — prisiųskite man ir kitam
mano draugui minėtą maldak-
nygę. Už tai būsiu labai dėkin-
gas". Maldaknygių Darbininko
administracijoje yra daug ir to-
dėl labai papigintai galima pa-
siųsti į Lenkiją. Siųskite au-
ką: Darbininkas, 910 Willough-
by Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

DISPLAY

TURNHALL Restaurant & Catering
fine restaurant and catering at re-
sonable prices for all occasions
weddings, showers, meetings, etc.
Dining daily — inviting atmosphe-
delicious food sensible prices. 44-
Broadway, Astoria, Qns. 932-92

We are opening NOV. 12, 1970

328 Broadway Avenue
Palisades Park, New Jersey

DELI INTERNATIONAL

A new Delicatessen with Domes
and Imported Delicacies includi-
Hungarian Goulash, Chicken Pap-
ka with Spaetzel.
Open every day 8 to 8
except Sunday.
We speak your language —
We welcome your patronage.

Gracious large Colonial House
rms plus apartment can be used
any business nursing home & hea-
spa or selling antiques. Landscap-
barn for 2 cars, small building
rear. Asking \$40,000. 518-925-81

Northville (Foot Hills of Adironda
Mts.) Gracious older home, reme-
died, everything new. 3 bedrms,
baths, fam rm, laundry rm, gara.
Ready to move in. Corner lot — ex-
cor bldg lot. \$30,000. (518) 925-21
or 9475.

Outstanding buy—Dongan Hills.
brick 2 new 2 family attached 4 r
each apartment excellent locat-
near transportation, schools, sh-
ping. Immediate occupancy. Call:
356-3000 8 to 4:30 PM; nites:
442-4265 5 to 8 PM.

ROYAL HOUSE FURNISHERS

FINE QUALITY
FURNITURE AND
APPLIANCES
Late Nite Friday till 9 PM
Use Our Lay-Away Plan

282 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
201-272-8585

DEER HUNTING — on 2600 Ca-
li Mts. acres! Bucks everywhere.
Deluxe steam heated rooms. — r-
reservations:

PARAMOUNT MOTEL
PARKSVILLE, N.
Direct Wire: (212) 524-31

Truck for Hire 20 foot flat body
ton carrying capacity, autome-
unloading equipment with drive
For more information: 212-987-71

New factory outlet for double kn
polyesters acetates cottons, etc.
first look at newest season fabs
at low factory prices stock com-
changing. Mon-Fri. 2pm-8pm, S.
11am-3pm CARNABY MILLS, 5
East Union Ave. East Rutherford,
New Jersey — 201-935-0020

AEGEAN ISLES
781 East 31st Street
Off Ave. H & Flatbush Ave.
Tel. 434-7496

Wedding & Banquet catering fr
30 to 300 — Seafood, Steaks, Ch-
Special Dishes. Open daily exc. M.

WESTHAMPTON NURSING
HOME
Finest accommodations available—
nurse in attendance 24 hours a d.
Catholic Church within the area
home away from home — 7 Seaf-
Lane Westhampton Beach, Lg
Island. Call: 516-288-1122

Yellow Jacket Transmissions on
5½ days a week all work guar-
anteed. 681 Grove Street Irving,
N.J. Call 201-374-2700

SOTH ENGS K

4 West Br Massach
"Kurijonus

ALPresident
Šio bco direktorabės kon A.
Shall ir adv. Jt su patariga-
lima škalbėti issets virš 00.

ATES
• Rear a/c — 5
• Spal Notice a
• 1 y Term Dej
• 2 y Term Dej
— A Daily —

Finnair atveš
jūsų ar
Jūsų a

JANESIM FINNA
'ANSATI
IM — FI
'KO — FK
IASOM SJ IR ON
ANAIACILAD BIL
'V IR ATJ PRAN
'LES ANYORKO
LIONE SARÅ S'
IASOM R ONAI
'ANAIČIUJU ME
'GELBEJLUOSE

Ar Jūs pasiūnė
ši prams kaip
Naują Jums r
atlikti aplankyti
ar sav

580fth Ave. 6 • (21070

*29-dienų turisinki-New anki
gav valdžios 1

Puting Ir

Theay you pional bitėces
wilhake theieryly "gcol-
legand trulj.

Witthis in pllege haped
a uque progts. The ited
Libal Studies the liradi-
tion academies the sti his
effs to "put

Stunts and f togetherlop-
ingis new ped in the are
parularly er

"Ingrated Lr one aspd-
cati at St. Aterest yc

Befē you mout whicē to
attd, perhap about Sm's.

SA'S CGE

zw Hampl02

PIRMAUJANTI DESRŲ HEKYBA EW YOB
VOKISKOS SPECIALYBE

SCHALLERBR

AUGČIAUSĖ KOKAI

Mūsų kutuvėse

Kelionei ir TV užkandžiai- kumpisjvairiausuoona ir iuktai

Užėkite.

9 DIZIULS K 9

New York: 1654 2nd Ave. (85 St.) — T1-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Ave. — V4-7068
Astoria: 28-28 Steinway Str. — A1-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Rd. 516-0801

mpstead T7-7677
reet — 5-2552
7th Avenue 5-1154
Main St. 4-9070

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

nuolynas 5-7068
 iustuvė 2-6916
 įakcija 5-7281
 ministracija 2-2923
 ltūros Židinyš 127-9865

Maironio šeštadieninė mokykla Neringos Tauro kykla praneša, kad šį Padėkostatų iškilminga suvažiavimas savaitės mokykloje pasodžio 6 d. 11 val. paspetho mokų nebus.

Lietuvos kariuomenės atkūa įvykis gruodžio d. 1:30 rimo šventės mipejimas busopiet Kuoltūros linio palapkrčio 28 d., šeštadienį, 7 vpose.

v. Maspetho lietuvių parapijos Ona Stankienė, 84etų, misalėje. Šventei pritaikytą žodį Gargžduose, Lietoje, lap-tars Balys Raugas iš Philadel-čio 17. Paliko nušlime sap-hijos, dainuoja solistė Irena dukrą Mariją Dirnė, kuri Stankūnaitė, akomponuojant Jį restoraną Woodvene. O. Stankūnui, Žibuoklių sekstetas, nkieinė kadaisė gyno Ame-vadovaujamas Liudo Stuko.oje, grįžo į Lietu gyveno Po programos bus šokiai, gro-gžduose. Prieš ktą metų jant Gutauskų orkestrui. buvo aplankiusi so dukte.

Daktarų korporacijos —Fra-Maspetho lietuviųžnyčio-ternitas Lithuania metinis su-buvo gedulingos idotuvių sirinkimas buvo lapkričio 22naldos, kurias užšė duk-pas dr. Vyt. Damijonaitį, Poug keepsie N. Y. Išrinkta nauja **DANTU GYDYJŲ SUSIRINKIM** Vytautas Damijonaitis, sekretor-New Yorko ir N. Jersey rius dr. Leonardas Plechavičius,linkių Lietuvių Dū Gyd-izdininkas dr. Vytautas Slavins-ų Draugijos metų susirin-kas. Susirinkimas paskyrė 100ias įvyko spalio 'pas dr. dol. Brazinskių fondui.

Dėmesio visiems! Ateina šven- draugiją įstojus jaunutė tės, ir ta proga turiu šveicariš- Gražina Baliūnai iš Chi-kių laikrodėlių, vyriškų ir mo-šos, šiuo metu dirbti War-teriškų, visiem skoniams. Taip- Lambert tyriminstitute pat labai prieinamos kainos, yraw Jersey, savo pėgine au-net už 16 dol. Visi garantuoti mieliai prisijungėrie kitų ir peržiūrėti. Taip pat primuėgių ruošiamam stiniui į laikrodžius pataisyti. Kreiptis įergtą Lietuvą invdei dan-laikrodininką Stasi Citvarą: tel. gydytojai. 846-3648.

Lietuviškų kalėdinių korterko lietuvių dantgydytojų lių galima gauti Darbininko ad-vyvių įsijungimu įsuome-ministracijoje. Dėžutė 12 reli-ę veiklą, materialiu rėmi-ginių kortelių su lietuviškais pa- lietuviškų organizijų, ko-sveikinimais su persiuntimu Lančių už Lietuvosisvę, bei dol. Prašoma iš anksto užsisaijuntimu telegramTurkijos kytį, kad laiku galėtumėt iš-basada Washingtone ir Tur-siusti.

Highland Park sekcijoj priešaldyba kitų metkadenci-būsimą Kultūros židinį parduo- perrinkta ta p; Pirmi-damas moderniškai įrengtas na-kė — dr. Filomerignatie-mas. Informacijai skambinti te- sekretorė — dr. rutė Pa-lef. 495-1400.

Kitataučiai geriausia dovana a Saldaitienė. Kalėdų proga tik už 3 dol. Vy-Atidžiai išklaudyta ncės Jo-tautas the Great Grand Dukėskaitės-Leskaitienėpaskaita of Lithuania by Dr. J. Končius-ė lietuvių liaudies inos kil-Awakening Lithuania by Dr. bei istorinę raidarelegen-Jack J. Stukas. Gavęs bus gra-kaibėjo įdomiai iu dide-žiai supažindintas su Lietuvosmeile dainai. praeitimi. Rašykite: Darbinin-susirinkimas baigt kavute, kas, 910 Willoughby Ave.,niais pyragaičiais jaukia Brooklyn, N. Y. 11221.

Dr. Birutė Paprockienė ketu-riom savaitėm išvyko į Angli-ją su senienų kolekcionierių grupe. Anglijoje bus tokių ko-lekcionierių suvažiavimas ir Londone bus dviejų savačių seminaras.

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubas prisiuntė Darbininko spaudai paremti 25 dol. Administracija nuoširdžiai dėkoja ir kartu prašo kitų or-ganizacijų, klubų, sąjungų ir visų, kurie naudojasi Darbinin-ko patarnavimais, metam bai-giantis prisiusti spaudos reika-lam auką, nes laikraštis išlaiko-mas tik lietuvių. Kalėdų proga visų prašoma nepamiršti pri-siusti auką ir kalėdinius pasvei-kinimus per laikraštį vietoj kalėdinių kortelių -pasveikini-mų. Apylinkės kunigai jau se-niai deda sveikinimus ir pare-mia laikraštį auką. Tad orga-nizacijos ir draugijos ar paski-ri asmenys kviečiami dėti i Darbininką savo pasveikinimus. Taip bus paremta spauda, kuri ištisus metus tarnauja skaity-tojams ir visom lietuvių organi-zacijom. Darbininko administ-racija.

ELIZABETH, N.J.

Elizabetho L. T. Sajungos 15 skyrius šaukia savo narių me-tinį susirinkimą, kuris bus lap-kričio 29, sekmadienį, 269 Second St. Elizabeth, bet kokiam orui esant. Susirinki-mas bus 12 val. p.p. tuoj po vienuoliktos val. pamaldų. Bus renkama nauja valdyba ir ap-tarti kiti skyriaus reikalai. Čia paminėtina ir tai, kad Eliza-betho skyrius rengia šiais me-tais Naujųjų Metų sutikimą.

Malonu pranešti, kad po su-sirinkimo Jonas Zubavičius pa-rodys filmą, kurį jis susuko ne-seniai beklaidamas su savo žmona ir dr. Marija bei Aleksu Žemaičiais po tolimųjų ry-tų kraštus. Tai turėtų tikrai būti įdomu, nes anie kraštai mum lietuviams yra veik visiš-kai nežinomi ir labai maži kam tematyti. Filmo pasižiūrė-ti kviečiami ne tik skyriaus nariai, bet taip pat ir svečiai.

J. V.

SPORTAS

FUTBOLAS

Sekmdienį pirmoji komanda žaidžia Memorial parke, West New York, N. J. Pradžią 2:30 val. Mažučiai žaidžia šeštadienį 3 val. Kissena parke prieš Ger-man-Hungarian.

Pianistė Julija Rajauskaitė-Petruskiene skambina koncerte, kuris skiria-mas persekiojamai Bažnyčiai prisiminti. Koncertas bus gruodžio 6 Franklin K. Lane mokyklos salėje Brooklyne. Pianistė Rajauskaitė neseniai išleido savo įskambintą plokštelę su Liszt kūrinių. Plokštelę bus galima gauti Darbininko spaudos kioske koncerto metu.

Iš Lietuvos vyčių veiklos

Newark, N. J. — Lietuvos vyčių centro valdyba čia pose-džiavo lapkričio 8. Posėdį su-kvietė pirmininkas dr. Jokū-bas Stukas. Prieš tai posėdis buvo rugpjūčio 23 Chicagoje. Valdybos nariai, kurie nebuvo posėdyje, pranešimus atsiuntė raštu.

Pradžioje maldą sukalbėjo dvasios vadas kun. A. Kontau-tas-Contons iš Bostono. Pa-sveikino klebonas kun. J. Scharnus. Be minėtų posėdyje dar dalyvavo: A. Jaritis, Lon-ginas Svelnis — abu iš Bosto-no, iš Worcesterio buvo šie: Helen Gillis, Rita Pinkus, Ann Businskas, iš Brocktono: Susan K. Boraskas, iš New Yorko ir New Jersey — D. Dutkas, gar-bės narė Ann Mitchell iš Eliza-betho, apskrities pirmininkė Anne M. Klem, Mary Stonis, garbės narys Frank Vaškas, Vy-ties redaktorė Loretta Stukas ir Kazys Šipaila — Newarko kuopos 29 kuopos pirmininkas.

Aptarti įvairūs organizaciniai reikalai, prisimintos ir junjo-rų kuopos. Kalbėta ir apie ki-tų metų seimą. Tai bus 58 me-tinis seimas ir jis numatomas

šaukti Glen Cove, N. Y. Seimi-ninkais bus Great Necko 109 kuopa.

Dr. Stukas pranešė, jog jis pasiuntęs telegramą Turkijos vyriausybei, kad Brazinskiui ir jo sūnui, kurie pabėgo iš So-vietų Sąjungos, suteiktų pabė-gėlių teises.

Taip pat posėdyje dalyvavo Mr. Mrs. Anthony Kober iš Great Necko, jų duklė Nancy Kober, kuri yra centro valdy-bos sekretorė.

Susirinkimas buvo paminė-tas Newarko laikraščiuose — Evening News ir The Advocate. Užbaigiant sukalbėta maldą. Valdyba šia proga dėkoja vie-tos kuopai už malonų visų glo-bojimą ir klebonui kun. J. Scharnui, kuris leido pasinau-doti parapijos sale.

F.V.

Laisvės Varpo radijo pro-grama skiriama ne tik Bostono, bet ir plačių apylinkių lietu-vianim, Programa supažindina jaunimą su lietuviška muzika, poezija, informuoja apie kultū-rinius įvykius. Tačiau progra-ma turi duoti nemažą skelbi-mų, kad galėtų išsilaikyti. Jei turėtų daugiau lėšų, programa būtų grynai kultūrinė, be skel-bimų.

Šiai radijo programai parem-ti lapkričio 28 d. 7 v. Maironio parke, 52 So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass., yra rengiama vakariinė ir koncer-tas. Rengia radijo rėmėjų bū-relis Worcesteryje. Koncerto programą atliks solistas smuiki-ninkas kun. V. Valkavičius iš Brocktono ir Dainuojančios Rū-tos iš Waterburio. Po vakarie-nės ir programos bus šokiai, kuriems gros Worcesterio skau-tų vyčių orkestras.

Darbininko spaudos kioskas su naujom knygom, muzikos plokštelėm ir kalėdiniais atvi-rukais pakviesias į persekioja-mai Lietuvos Bažnyčiai prisi-minti skirtą koncertą, kuris į-vyks Franklin K. Lane mokyk-los salėj gruodžio 6. Prieškalė-diniame laikotarpy tai gera pro-ga įsigyti dovanom lietuvišką knygą ar plokštelę. Bus galima užmokėti ir Darbininko prenu-meratą.

Moteris ieško darbo šeimoj, gali šeimnininkauti ir namų dar-bus atlikti. Pageidautina gy-venti vietoj. Skambinti (201) 387-0362.

Prisidėkit prie revoliucijos! KOSCOT — Mink Oil Cosme-tics (kaip skelbiama televizijo-je). Pelnokit \$\$\$ savo laisva-laikiais. Lavinimas veltui. Skambinkit Karlis Justs (516) 485-3745.

BIRUTIEČIŲ SURENGTA AKTUALI PASKAITA

Lapkričio 15, sekmadienį, 5 v. popiet į Le Cordon Bleu sa-lę Woodhavene susirinko būrys žmonių. Čia D.L.K. Birutės Ka-rių Seimų Moterų draugija ren-gė paskaitą, kuriai davė nekas-dienę formą — paskaitai pasi-kvietė iš Bostono žymią advo-katę dr. Mariją Sveikauskiene. Kad būtų dar gražesnis ispū-dis, pasirinko Le Cordon Bleu patalpas ir sujungė su vakarie-ne.

Paskaita apie palikimus Pradžioje visi buvo sukvies-ti į auditoriją, kur viskas bu-vo parengta paskaitai. Drau-gijos pirmininkė L. Sperauskienė pristatė viešnia iš Bosto-no — advokatę dr. Mariją Svei-kauskiene.

Advokatė yra gerai pažista-ma Darbininko skaitytojam, nes ji rašo teisiniais klausimais, duodama aktualius patarimus. Tai ir paskatino, birutietes ad-vokatę pakviesti čia ir kalbė-ti tai, kas jai atrodo aktualiau-sia.

Ir jos paskaita buvo tikrai aktuali ir net jaudinanti. Ir štai kodėl?

Sovietai vien tik iš Naujo-sios Anglijos iš pabaltiečių pa-likimo pasiėmė 18 milijonų do-lerių. Kaip visa tai sustabdyti?

Advokatė prisiminė visokių atvejų iš teismo, kaip dabar so-vietai, pasisamdę vieną advo-katų bendrovę New Yorke, da-ro visa, kad kuo daugiau su-rinktų pinigų iš įvairių paliki-mų.

Štai žmogus surašo testa-

Lietuviškų kalėdinių kortelių galima gauti Darbininko admi-nistracijoje. Dėžutė su 12 re-liginį kortelių su lietuviškais pasveikinimais su pasiuntimu 1 dol. 12 meniškai tautiškais motyvais pieštų kortelių 2 dol. Prašom laiku užsisakyti, kad laiku galėtumėt išsiųsti.

Lietuvių dailininkų grafikos kūriniai — originalai tinka bu-to papuošimui ir dovanoms. Pasirinkimas iš virš 100 skir-tinų paveikslų. Skambinkite VI 9-2686.

Milijonai laukia paveldėtojų. Lietuvi, drausk savo gvybę Lietuvos R. Katalikų Susivieni-jime, kame yra įvesti moder-niški apdraudos planai suaugu-siem ir jaunamečiam.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui pa-skolas.

Dabar yra geriausia proga ap-sidrausti.

Savi pas savuosius. Telefonas MI 7-6637. Direktorius Bronius Bobelis.

A + A

Mykolui Maksimavičiui

mirus, gilią užuojautą reiškia jo žmonai Agnei ir dukrai su šeima

Bronė ir Pranas SPUDZIAI

KONCERTAS

PERSEKIOJAMAI BAZNYČIAI LIETUVOJE PAMINėti

sekmadienį, gruodžio 6

4 val. p.p.
FRANKLIN K. LANE MOKYKLOS SALEJE
 Jamaica Ave. ir Dexter Court, Brooklyn, N.Y.

Koncerto programą išpildys:
 solistė **ONA ZUBAVICIENE**
 solistas **BENEDIKTAS POVLAVICIUS**
 pianistė **JULIJA RAJAUSKAITE-PETRAUSKIENE**
VYRŲ KVARTETAS IS WATERBURIO
 — vad. **ALEKSANDRAS ALEKSIS**
 Įėjimo auka \$3.00, \$2.00 ir \$1.00 jaunimui
 Pelnas skiriamas Bažnyčiai Lietuvoje paremti
Rengėjai:
 Lietuvių Katalikų Religinė Salpa
 Liet. Kat. Moterų Kultūros D-ja

A.a. inž. VL DILIO

mirties metinių proga mišiosivė. Trejybės bažnyje lapkričio 28 d. 9 v. ryto. Bių vykstama į knes, kur bus pašventintas paminklš kapinių visi kviami pusryčių.

lė Dilenė ir gimn

Nuoširdžiai užjaučianšų choro narį

VYTAUTĄ JMAITĮ,

mirus Lietuv tėveliui.

New Yorko Lietųgrų Choras

A

MARI LADAVENEI

mi

dukrai dr. Halinai ir Željurgui Montvilai
 gilią užuojautą

Albina ir AntanDŽIULIAI,
 Birutė ir JonasPLIAI,
 Stefa ir AdolfAI

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVĖNTĖS MINĖJIMAS

bus

lapkričio 28, šeštadienį, 7 v.v.

Maspetho lietuvių parapijos salėje
 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y.

PROGRAMOJE: • Balio Raugo kalba

- Solistė Irena Stankūnaitė, akomponuoja Juozas Stankūnas
- Žibuoklių sekstetas, vadovaujamas Liudo Stuko

Po programos šokiai, grojant Gutauskų orkestrui. Bufetas. Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

L. V. S. Ramovės
 New Yorko skyrius

Mieloms narėms: Dr. Halinai Montvilienei ir p. Janinai Maurukienei, motinai ir seseriai

A. + A.

Marijai Ladavičienei

mirus, gilią užuojautą reiškia

LM Federacijos New Yorko klubas